

VEČERNIK

POŠTNA PLACANA V GOTOVINI

Leto XV.
Štev. 35

TELEFON UREDNIŠTVA: 25-67
TELEFON UPRAVE: 25-67 in 28-67
TELEFON OGLASNEGA ODDELKA: 25-67
Poslovalnica Ljubljana, Franciškan. 6. tel. 46-91
Poslovalnica Celje, Prešernova 3. telefon 280

Maribor, sreda 12. februarja 1941

NAROCNINA NA MESEC
Prejeman vnaprej ali po pošti 14 din.
Dostavljeno na dom 16 din. tujca 30 din.
POŠTNI ČEKOVNI RAČUN: 11.406

Cena
din 1.—

Namen sestanka v Italiji

Danes se nekje v Italiji sestanejo Mussolini, Ciano, Franco, Sener in morda tudi Hitler in Ribbentrop — Namen sestanka naj bi bil dobiti dovoljenje za prehod nemških čet čez španska ozemlja in prepustitev baz v Španiji in Španskem Maroku — Ameriško ugibanje

VICHY, 12. febr. UP. General Franco je z zunanjim ministrom Senerjem odpo-
tovljal v Italijo. V neslužbenih krogih so
mnenja, da je sestanek v Italiji v zvezi
z nemško zahtevo po odstopitvi nekate-
rih španskih in francoskih baz ob Sredo-
zemskem morju in ob Atlantiku. Konfe-
renca z Mussolinijem se bo začela danes,
pričakujejo tudi prihod Hitlerja. Ob vr-
nitvi se b o general Franco sešel z mar-
šalom Pétainom.

BERN, 12. febr. ZPV. Po sem dospeli
poročili sta general Franco in zunanji
minister Sener prekoračila sinoči franco-

sko-italijansko mejo. Kje se bosta sešla
z Mussolinijem in grofom Ciano, ni zna-
no, ker mora kraj sestanka zaradi važno-
sti ostati tajen. Ali bosta sestanku res
prisestvovala tudi Hitler in von Ribben-
trop, ni bilo mogoče uradno ničesar iz-
vedeti. Sestanek ima očito namen pridobi-
ti Španijo vsaj za pasivno sodelovanje
s silama osi, kar pomeni, naj bi Španija
prvič dovolila nemškim četam prehod
čez svoje ozemlje, drugič pa dala na
razpolago potrebna oporišča, posebno
ob atlantski obali in v Maroku. Sili osi
zasledujeta pri tem dva cilja: 1. dobitve

letalskih in podmornških baz za opera-
cije na Atlantiku, katerih cilj bi bil uni-
čiti zveze Anglije z Ameriko in prekmor-
skimi deli imperija, 2. pa dobitve ozemlja
za pričetek vojnih operacij na afriški ce-
lini iz španskih posesti.

LONDON, 12. febr. Reuter. Ameriški
tisk in radio komentirata obisk Franca pri
Mussoliniju ter postavljata dve možnosti
posvetovanj: premirje med Italijo in Ve-
liko Britanijo ter napad na Gibraltar. V
Vichyju, pravi dopisnik CBS, so mnenja,
da bo Francov sestanek v zvezi s predlo-

gom premirja med Italijo in Anglijo na
posredovanje maršala Pétaina in generala
Franca. Britsko-italijanska delegacija naj
bi se sestala nekje v južni Franciji. Do-
pisnik »New York Timesa« javlja, da je v
Vichyju razširjeno mnenje, da želi Fran-
co in Mussolini razmišljati o predlogih,
ki so bili že prej postavljeni za posredova-
nje v evropskem konfliktu. Nastopilo naj
bi generalno prekinjenje sovražnosti ali
omejitev tega na področju Sredozemskega
morja. Vsa ta ameriška ugibanja spreje-
majo v Londonu z veliko rezervno ter jih
beležijo le kot kronisti.

Razvoj položaja na jugovzhodu

**Pred odhodom diplomatov iz Romunije — Akcija bolgarske opozicije — Pošiljanje trans-
portnih letal čez Madžarsko v Romunijo**

ODHOD DIPLOMATOV V SOBOTO
BUKAREŠTA, 12. febr. ZPV. Angleški
poslanik bo skupaj z osebjem posla-
ništva in konzulatov, kakor tudi s člani angle-
ške kolonije v Romuniji, odpo-
tovljal v soboto 15. t. m. Istočasno bodo
odpotovali tudi poslani, konzuli in
ostali diplomati Belgije, Holandije, Nor-
veške in Luksemburške, ker so tudi te
emigrantske vlade v Londonu prekinile
diplomatske stike z Romunijo. Odpo-
tovanje bodo v Košanco, od tam pa z ladjo
v Carigrad. V romunski javnosti je na-
pravila prekinitev stikov precejšnjo za-
skrbjenost, ker se romunsko ljudstvo
boji, da bi ulegla postati Romunija v
kratkem boju prizorišče. Na vladnem
mestu pa ta korak ni iznenadil.

PREKINITEV TUDI Z GRČIJO?
ATENE, 12. feb. ZPV. Tu so se razši-
rile vesti, da namerava na angleški na-
svet tudi Grčija odpoklicati svojega po-
slanika iz Bukarešte in prekiniti diplo-
matske stike z Romunijo.

NEMSKI KOMENTAR
BERLIN, 12. feb. DNB. Pravi razlog
odhoda britskega poslanika iz Bukarešte
je treba iskati v tem, da je bila Anglija
več let navajena, s svojimi finančnimi in
političnimi eksponenti sodelovati v Romu-
niji. Anglija je želela, da bi delala v Ro-
muniji kar bi hotela. Pri pravljala in vo-
dila je sabotažna dela v državi. Zdaj to
ni več mogoče, ker je general Antonescu
z vso ostroostjo vzpostavil red in naj-
strožje kaznoval nedisciplinirane in sa-
botažje. Tako je idealni teren za britske-
ga poslanika v Bukarešti izgubil in nje-
govji agenti so se ustrašili, da ne bodo ime-
li več dovoljne zaščite in odšli. Anglija se
vara, če misli s takšnimi prozornimi de-
monstracijami napraviti vtis po Evropi.
Zdrava kontinentalna solidarnost jo one-
mogoča v tem.

SILI OSI ZA MIR
BUDIMPEŠTA, 12. febr. Stefani. »Ma-
gyar Ország« piše v uvodniku, da sile
osi iskreno žele ohraniti na Balkanu mir.
VODITELJI OPOZICIJE PRI FILOVU
IN BORISU

SOFIJA, 12. febr. ZPV. Voditelji vseh
opozicijskih skupin v Bolgariji, ki za-
stopajo dejansko vse bolgarske stranke,
razen one, ki jo je režim ustanovil kot
svojo oporo, so včeraj obiskali najprej
ministrskega predsednika Filova in za-
htevali od njega pojasnil glede položaja,
ki ga zavzema Bolgarija uradno v seda-
njih dogodkih. Zahtevali so tudi v imenu
bolgarske javnosti, da stori vlada vse,

da ostane Bolgarija dalje izven vojnih
dogodkov. Filov je dal zastopnikom opo-
zicije potrebna pojasnila, ni pa baje mo-
gel dati nobenih obveznih garancij. Nato
so zastopniki opozicije prosili za avdien-
co pri kralju Borisu, ki jih je tudi sprejel.
Tudi njemu so obrazložili svoje poglede
na sedanji položaj in želje bolgarskega
naroda.

TRANSPORTNA LETALA NA MAD-
ŽARSKO

BUDIMPEŠTA, 12. febr. UP. Včeraj so
letela nad Bukarešto dalje proti Balkanu
eskadrile velikih nemških transportnih le-
tal, katerih vsako lahko sprejme vase do
100 mož. Letela so najbrž k romunskim
petrolejskim vrelcem, katerih bombardira-
nje po Angležih pričakujejo vsak čas. V
zadnjih 48 urah do 17. ure zvečer je le-

telo nad Budimpešto proti vzhodu nad
100 nemških transportnih letal. Računajo,
da so letala prepeljala 10.000 vojakov v
Romunijo.

PREMIKANJE ČET

CARIGRAD, 12. febr. Ass. Press. Nem-
ci v naglici transportirajo svoja letala s
četami na jugovzhod Evrope. Turški tisk
prinaša vesti, da je več sto tovornih vla-
kov z nemškimi vojaki v civilu odpeljalo
v Bolgarijo. Turški vladni list »Otrac Po-
litika« piše, da sta Bospor in Mediteran
postala novi cilji. Iz Budimpešte poročajo,
da je 31 velikih trimotornih letal posebne
znamke, ki so jih uporabljali za padalce
na Norveškem, preletelo prestolnico v
smeri proti jugovzhodu. V turških krogih
so mnenja, da je ta vojna mrzlica nastala

GENERAL FRANCO

zaradi prekinitve diplomatskih odnosov
med Anglijo in Romunijo ter zatrjujejo,
da se sovjetska Rusija ne bo upirala po-
hodu nemških čet v Bolgarijo in na Bal-
kan.

Najnovejši dogodki v Afriki

**V Libiji premor zaradi konsolidacije ozemlja in priprav za nadaljevanje ofenzive — V no-
tranosti Tripolitanijske so de Gaulleove čete zavzele oazo Kufro in dospele v Gadames —
V Entreji, Abesiniji in Somaliji nadaljevanje ofenzive**

POLOŽAJ V LIBIJI

KAHIRA, 12. febr. RP. V Cirenajki se
nadaljuje čiščenje še zadnjih področij in
konsolidacija zavzetega ozemlja. Isto-
časno se vrše priprave za nadaljevanje
ofenzive v Tripolitaniji, ki so potrebne
z ozirom na dolgo in puščavsko pot, ka-
terto bo treba premagati, preden se bo
pričela bitka za preostalo Tripolitanijo.
Zaradi tega je nastal po okupaciji El
Agheile na tem boljšču premor, ki pa
verjetno ne bo dolgo trajal.

DE GAULLEOVE ČETE V GADAMESU

LONDON, 12. febr. UP. Vrhovno po-
veljstvo de Gaulleovih čet poroča, da so
čete svobodnih Francozov, ki operirajo
iz Ekvatorialne Afrike v južno Libijo,
prodrle že 583 km globoko v italijansko
kolonijo. Uničile so italijansko letalsko
bazo pri oazi Kufri ter prizadejale branil-
cem mnogo škode. Druga skupina de
Gaulleovih čet je napadla italijansko gar-
nizijo v Gadamesu, ki je oddaljena le še
450 km od Tripolisa. Leži južnozahodno
od Tripolisa, tik ob trdnjavi Saint Post,
ki pripada Tuniziji, področju generala
Wayganda. Tako so de Gaulleove čete
ob zahodnem robu italijanske Libije bliže
Tripolisu, kakor Wavellova vojska, ki
prodira iz Cirenajke in je oddaljena še
nad 650 km zračne črte od Tripolisa. Po
zadnjih poročilih je padla v roke de

Gaulleovih čet tudi važna italijanska oaza
Kufra, ki je bila glavna zvezna baza za
zračni promet med Italijo in Libijo ter
Abesinijo. Padec te oaze, ki je sledil po
močnem bombardiranju letal de Gaulle,
je velika izguba za Italijo.

KEREN POPOLNOMA OBKOLJEN

KAHIRA, 12. febr. UP. Po hudih bojih
se je angleškim četam posrečilo zavzeti
1830 m visoko goró, ki dominira nad
meštom Kerenom, od koder gre glavna
cesta v 80 km zračne črte oddaljeno As-
maro, glavno mesto Eritreje. Angleške
čete, ki so jim v naskoku pomagale sto-
tnije domačinov, so zdaj obkolile Keren
od vseh strani. Južnoafriške čete so pro-
drle že nad 80 km v Italijansko Somali-
jo. Prodiranje na vseh frontah se uspe-
šno nadaljuje.

NAIROBI, 12. febr. Reuter. Uradno
poročilo britskega poveljstva v Vzhodni
Afriki pravi, da so južnoafriške čete za-
sedle Todenjam in važno italijansko po-
stojanko pri Nampraputu. Oba kraja sta
ob obali Rudolfovega jezera, ob tromeji
Kenije, Abesinije in Sudana.

ITALIJANSKO POROČILO IZ AFRIKE

RIM, 12. febr. Stefani. Italijansko vr-
hovno poveljstvo poroča iz Afrike: Se-
verna Afrika: Nič novega. Vzhodna Afri-
ka: Delovanje topništva pri Kerenu. V
Zgornjem Sudanu so naše čete na desni

strani reke Omo odbile sovražnikove na-
pade, ki so bili podprti s tanki. Naši letal-
ski oddelki so bombardirali sovražne če-
te. Ponoči so sovražnikova letala letela
na več krajih v Scliji in v južni Italiji in
zmetala nekaj bomb, ki pa so povzročile
majhno škodo na nekem mestu Pole in v
okolici Avelina, kjer računajo, da so
štirje mrtvi in več ranjenih. Protiletal-
sko topništvo je zabilo eno sovražnikovo
letalo pri Batlapaglia. Posadka tega letala
se je s padali rešila in je bila ujeta.

Pomoč v vsakem primeru

WASHINGTON, 12. febr. Reuter. Pred-
sednik Roosevelt je predstavnikom tiska
dejal, da bodo USA pošiljale Veliki Bri-
taniji pomoč tudi potem, če bi bile primo-
rane stopiti v vojno v Tihem oceanu.
Vojni material, dobavljen Angliji, bi za-
radi tihomorskih akcij nikakor ne bil
prikrajšan. Prepričan pa je, da v Tihem
oceanu ni vojne nevarnosti.

ARETACIJA NA »TRANSILVANIJI«

BUKAREŠTA, 12. febr. DNB. Romu-
nska policija je aretirala na parniku »Tran-
silvanije« turškega državljanja. Čali Ko-
glua, ki je tihotapil zlato in devize. Pri-
jeli so ga v trenutku, ko je hotel odnesti
v Carigrad zlata v vrednosti deset milio-
nov lejev.

Dvoboj ob Rokavskem prelivu

Po angleških in nemških poročilih razvija angleško letalstvo v zadnjih dneh silovito aktivnost, hoteč uničiti invazijske baze — V akcijo stopa tudi angleško vojno brodovje — Angleško poročilo o rezultatih napadov — Nemški letalski napadi se tudi nadaljujejo

CILJI ANGLEŠKIH NAPADOV

LONDON, 12. febr. RP. Angleške letalske in pomorske bojne sile so prešle v zadnjih dneh v ofenzivne akcije največjega obsega. Angleško letalstvo izvršuje neprenehoma strahovite napade na invazijska oporišča ob Rokavskem prelivu in v zaledju, zlasti pa na pristanišča v severni Franciji, Belgiji in Holandiji ter na železniške proge in križišča, ki vodijo k tem pristaniščem. Stotine angleških bombnikov mečejo v zaporednih napadih ogromne količine bomb na te cilje in so ponekod nekatere nemške baze že docela razdejane in neuporabne. Trajalo bo precej časa, preden bodo mogli Nemci nastalo škodo poravnati in obnoviti svoje priprave. Ker je bilo uničenih tudi veliko letališč, je nemška letalska aktivnost nad Anglijo znatno popustila.

ANGLEŠKO POROČILO

LONDON, 12. febr. Reuter. Letalsko ministrstvo poroča, da je bila sovražna aktivnost v noči na sredo le majhna. V južnovzhodni in vzhodni Angliji je bilo od bomb ranjenih nekaj oseb in poškodovanih nekaj stavb. Britska letala so napadla razne objekte v severozahodni Nemčiji.

SILOVITI ANGLEŠKI NAPADI

LONDON, 12. febr. UP. Rano v zori je bil izveden eden največjih letalskih napadov Anglije, kar ji je bilo od septembra dalje, na invazijske luke ob Kanalu. Hudo prizadeto je bilo tudi zaledje, industrijski deli zahodne Nemčije, predvsem Hannover. Bombardirana mesta so v plamenih. Eksplozije in njih učinki v invazijskih lokah so bile tako močne, da so se tresle hiše na angleški obali. V napadih je sodelovala tudi artilerija angleških vojniških ladij. Čela ploha bomb je po poročilih angleških pilotov razdejala pristaniške naprave in material, pripravljen za invazijo. Britanska letala so več ur zasipala z bombami Ostende. Hannover je bil šest ur deležen bombardiranja angleških letal.

LONDON, 12. febr. Ass. Press. Angleške pomorske sile, podprte z letalskimi eskadriljami, so močno napadle luko Ostende. V noči na torek so bile ob vsej obali Kanala močne detonacije bomb. Angleška letala so se vrnila brez škode.

VČERAŠNJE NEMŠKO POROČILO

BERLIN, 12. febr. DNB. Nemško vrhovno poveljstvo je izdalo včeraj sledeče uradno vojno poročilo: Sovražnikova letala so v spremstvu lovskih letal včeraj podnevi poskušala izvršiti napad na zasedeno ozemlje in prodreti v kraje na obrežju Kanala. Lovski oddelki in protiletalsko topništvo so takoj stopili v akcijo. Razen nekaj žrtev med civilnim prebivalstvom, je bila povzročena le neznatna škoda v stanovanjskih delih mesta. Pri tej priliki je sovražnik izgubil 6 letal, 3 letala pa je zbil protiletalsko topništvo. Snoči in preteklo noč je sovražnik ponovno skušal izvršiti podoben napad, pa tudi tokrat brez uspeha. Angleške vojne ladje, ki so preteklo noč streljale na francosko obalo, so bile prisiljene umakniti se zaradi streljanja obrežnih baterij.

V noči med 10. in 11. febr. je sovražnik metel bombe na 9 krajev severne Nemčije, med njimi tudi na Hannover. Vržene so bile v glavnem zažigalne bombe. Nastali požari so bili hitro pogašeni. Vojaškim ciljem ali pa napravam za vojno gospodarstvo ni bila povzročena nobena škoda. Bilo je nekaj mrtvih in ranjenih med civilisti. Nočna obramba se je izkazala kot zelo učinkovita. Nočna lovška letala so zbila 8, protiletalsko topništvo pa 4 angleška letala. Pomorsko topništvo je zbil na zahodni norveški obali eno sovražno letalo. Včeraj in preteklo noč je sovražnik izgubil 33 letal. Dve nemški letali se nista vrnila. Podpulkovnik Mölders je dosegel svojo 56. letalsko zmago.

Oborožena ogledniška letala so metala bombe na pristaniške naprave nekega

mesta na angleškem vzhodnem obrežju. Preteklo noč so bojna letala izvedla napad na angleška letališča ter pri tej priliki uničila 11, težko poškodovala šest sovražnih letal, ki so bila razvrščena na tleh. Miniranje angleških pristanišč se je včeraj nadaljevalo.

V Sredozemskem morju so bili izvedeni uspešni napadi nemškega letalstva na vojaške naprave na Malti, kakor tudi na

neko pristanišče v Cirenaiiki. Nemško letalstvo je izvedlo ogledniške polete nad Sueškim prekopom. Pri tem letalskem delovanju sta bili potopljeni dve angleški trgovski ladji.

DANAŠNJA POROČILA

BERLIN, 12. febr. UP. Nemška uradna agencija in vrhovno poveljstvo javljata o porazu angleških pomorskih sil, ki so

nameravala napasti flandrijsko obalo. V ponedeljek je bilo sestreljenih 38 britskih letal ter 2 nemška bombnika. Britske pomorske sile so napadle z morja, nemške obalne baterije so odgovarjale. V napadu na Hannover je bilo nekaj mrtvih in ranjenih, vojaški objekti niso bili prizadeti. Angleška letala so napadla devet področij, vključivši glavni veliki železniški center Hannover.

BERLIN, 12. febr. Ass. Press. Vrhovno poveljstvo nemških sil javlja, da so nemška letala napadla Malto in bombardirala neka mesta v Cirenaiiki, ki so v rokah Angležev. Napaden je bil tudi Suez, kjer sta bila potopljena dva trgovinska parnika.

Letalske akcije na grškem bojišču

Med tem ko se razvijajo na fronti dalje napadi in protinapadi, je postalo obojestransko, posebno pa italijansko letalstvo v Albaniji in Grčiji zelo aktivno

GRŠKO URADNO POROČILO

ATENE, 12. febr. At. Ag. Uradno poročilo vrhovnega poveljstva grške vojske št. 108 pravi, da so bile ponekod živahne patrolne akcije in topovsko streljanje. Grška letala so sestrelila en sovražni bombnik. Sovražna letala so letela nad notranostjo Grčije; vrgla so bombe v okolici Janine ter ubila več delavcev na polju, mnogo ljudi pa ranila. Bombe so padle tudi na Prevezo in Larin, kjer je bilo manj žrtev in neznatna škoda. Letala so obiskala tudi Kreta in Pirej, kjer je bilo več žrtev med civilisti, materialna škoda pa ni velika.

POROČILO ATENSKEGA RADIA

ATENE, 12. febr. Reuter. Atenski radio je sporočil, da so grške čete odbile vse napade italijanskih čet zadnjih dni in prevzele iniciativo znova v svoje roke. Imele so nove uspehe.

VELIKA LETALSKA AKTIVNOST

ATENE, 12. febr. Ass. Press. Ponovni italijanski napad na odseku pri Tepelenju je bil zavrnjen. V zračnem napadu na isti del fronte so bili sestreljeni štirje italijanski bombniki. Italijanska letala so po dolgem času spet napadla Atene in pristanišče Pirej v minili noči. V teku zadnjih 48 ur so postali Italijani v zraku zelo aktivni.

ATENE, 12. febr. At. Ag. Sinočnji alarm je trajal od 19.30 do 20.19 ure.

ITALIJANSKI LETALSKI USPEHI

RIM, 12. febr. UP. Italijani proslavljajo veliko zmago v zračni bitki nad Albanijo. Poročilo pravi, da so sestrelili 12 britskih in grških letal v ponedeljek. Britska letala so letela nad Sicilijo in nemškimi bazami, dalje nad Napolijem in vzdolž vzhodnega dela polotoka k Brindisiju ob

Jadranskem morju. Na albanskem bojišču so bile močne patrolne akcije in obstrelijevanje s topovi. Hudo topovsko obstrelijevanje je bilo tudi pri Kerenu v Eritreji, italijanske čete so odbile angleški napad na severnem delu Eritreje, blizu sudanske meje.

RIM, 12. febr. Stefani. O položaju v Albaniji je bilo izdano včeraj sledeče uradno vojno poročilo: Grško bojišče: Delovanje patrol in topništva. Številni oddelki našega letalstva so živahno bombardirali ceste, skladišča, pomorska in letalska oporišča, železniške postaje in naprave. Na letališču Janine so bila poškodovana in uničena razna letala. V spopadih, do katerih je prišlo v teh ofenzivnih dejanjih, je bilo v plamenih zbitih 12 sovražnih letal.

Willkie o položaju Anglije

WASHINGTON, 12. febr. Reuter. V svojih izjavah pred senatom je Willkie naglasil, da je prepričan o tem, da Nemčija s svojo invazijo v Anglijo ne bo uspela, če bodo le pristanišča in prometne zveze za preskrbo ostale svobodne. »Prepričan sem, da bo Velika Britanija prebolela udarec pomladne ofenzive, pa tudi onega, ki bi sledil v ostalem delu leta. Tako so prepričani tudi odločujoči angleški krogi, in če se bo Velika Brita-

nija letos srečno uprla vsemu, se bo položaj izpremenil. Dobila bo našo gigantsko pomoč in se lahko z njo okoristila, pomoč, ki so demokratski narodi začasno izgubili.« Zasedanju senata je prisostvovala med Willkievim govorom množica poslušalcev, kakršno ne pomnijo že dolgo vrsto let. Nad 5000 oseb je skušalo dobiti prostora, da čuje besede Willkieja, le 300 so jih pustili v dvorano, ostali so poslušali govor po kuloarijih.

Govor La Guardie o pomoči

WASHINGTON, 12. febr. DNB. Pred zunanjepolitičnim odborom je predsednik newyorške občine, La Guardia, za govorjal pomoč USA Veliki Britaniji. Zakon mora biti sprejet že iz čisto egoističnih ciljev. Hitler in Mussolini se hočeta razširiti po vsej Evropi. V primeru, da bi bila Anglija premagana, bi takoj postala pozornost na severno in južnoameriško tr-

govino. Leta 1942, bodo USA varne pred napadi na Atlantiku; isto bomo dosegli na Tihem oceanu šele 1945-46. USA se niso hotele vmešavati v evropske zadeve, pač pa se je hotela vmešavati Evropa v ameriške posle. Na kraju govora je La Guardia izjavil, da je pripravljen sodelovati tudi v vojni, da bi se ameriška obala in pridobitve USA zavarovale.

Sest odločilnih tednov

SYDNEY, 12. febr. Reuter. Na sestanku imperialistične družbe v Sydneyu je dejal avstralski minister Spender: »Ohranitev miru na Tihem oceanu zavisi od uspehov ali neuspehov imperialnih bojnih sil na Blžnjem vzhodu. Prihodnjih šest tednov bo morda najodločilnejših v zgodovini človeštva. Potrebno je, da imamo eno samo moč, eno državo, en imperij, enega kralja, eno zastavo in eno samo voljo za žrtve.«

STALIŠČE DARLANA

LONDON, 12. febr. Reuter. Radio Toulouse v nezasedeni Franciji je včeraj javil: »Francija še ni izšla iz obdobja nevarnosti. Admiral Darlan je sicer pripravljen do podrobnosti izvršiti vse pogoje, izhajajoče iz določil premirja, toda preko teh določil ne more in noče iti.«

DONOVANI OBISKI V EGIPTU

BEJRUT, 12. febr. DNB. Polkovnik Donovan, ki biva trenutno v Egiptu, je pregledal včeraj angleško vojno mornarico v vzhodnem bazenu Sredozemlja. S poveljnikom eskadre je imel daljšo konferenco. Nato se je vrnil v Kairo, kjer je nadaljeval posvetovanja z britskimi in ameriški diplomatskimi krogi.

Manifestacije po vsej Italiji

RIM, 12. febr. Stefani. Po vsej Italiji so bile velike manifestacije fašistične mladine in ostalega prebivalstva. Izražena je bila neomajna volja v končno zmago in protesti proti vsem lažem, ki jih širijo protitalijanske propagande. Povsod so vzklikali Mussoliniju, režimu in Hitlerju.

WILLKIE PRI ROOSEVELTU

WASHINGTON, 12. febr. Reuter. Roosevelt in Willkie sta imela skoro dveurno posvetovanje. Willkie je obiskal predsednika takoj po svojem govoru v zunanjepolitičnem odboru senata. Po konferenci je dejal, da sta govorila z Rooseveltom ovseh vprašanj, ki se tičejo Anglije, Irske in ostalega mednarodnega položaja.

NOVI NAPADI NA MALTO

MALTA, 12. febr. Reuter. Sovražna letala so vnoči na torek vrgla nekaj bomb na državna poslopja, ki pa niso zadele. V torek so se znova pojavila letala, niso pa metala bomb. Protiletalske baterije so stopile v akcijo in pregnale sovražnika.

Francija odklanja japonsko prevlado v Aziji

LONDON, 12. febr. Reuter. Francoska delegacija za pogajanja s Siamom v Tokiu je delno pristala na mirovne pogoje. Odklonila je pa zahteve Japoncev, da Francija uradno prizna prevlado Japonske v Aziji. Narodi hočejo imeti mir in varnost svojih položajev na tem delu sveta. Francija bo v principu priznala samo posebni položaj Japonske na vzhodu Azije, odklanja pa vse olajšave za Tokio.

Antonescu za obnovo romunskega patriotizma

BUKAREŠTA, 12. febr. DNB. Na včerajšnji seji ministrskega sveta je Antonescu izdal ukrepe za reorganizacijo ministrstev. Vzgoja mladine bo postavljena na novo osnovo. Od osnovne šole do univerze bo mladina deležna nacionalne vzgoje v patriotičnem duhu. Cerkev bo morala voditi račun o strogi disciplini med duhovščino. Vlada bo posvetila veliko pozornost socialnemu napredku in poljedelstvu.

AMERIČANI SE PRIPRAVLJAJO NA ODHOD IZ JAPONSKE

TOKIO, 12. febr. Reuter. Ameriški državljani na Japonskem so bili neuradno pozvani, naj uredijo svoje račune in pripravijo potne liste, da bi mogli v primeru potrebe takoj zapustiti Japonsko.

PRIPUL JE NEMOTENO IZ ANGLIJE V NEW YORK

NEW YORK, 12. febr. Reuter. Sem je dospel iz Anglije veliki prekomornik družbe »Cunard Line«, ki je pripeljal s seboj tudi novega direktorja komisije za angleške nabave v USA, Bailleua. Je to prva prekoceanska ladja, ki je od novembra dalje dospela iz Velike Britanije v newyorško luko.

Borza, Curih, 12. febr. Devize: Beograd 10, Pariz 8.12%, London 16.12%, Newyork 4.31, Milan 21.70, Sofija 4.25, Budimpešta 85, Bukarešta 2.12%.

Mariborska napoved. Prevladovalo bo oblačno vreme. Obeta se poslabšanje vremena. Včeraj je bila najvišja temperatura + 5.4 C, danes najnižja — 6.2 C, opoldne + 3.0 C.

Sporazum napredne slovenske mladine

Sestanek v Ljubljani je rodil prve začetke koncentracije naprednih sil v Sloveniji

Ljubljana, 12. februarja.

V »Večerniku« smo že 1. t. m. objavili kot ponatis iz »Misli in dela« uvodnik »Na skupno delo!« Sinoči pa je bil v Ljubljani sestanek mlajših političnih delavcev iz različnih naprednih skupin Slovenije, kjer je bil tudi formalno sklenjen sporazum za skupno delo na osnovi že objavljene izjave.

Pred lepim številom vidnejših predstavnikov napredne mladine je spregovoril g. dr. Branko Vrečon, ki je podal zgodovino dosedanjih razgovorov in izrazil željo, da bo ta delovna skupnost

hodila po začrtani poti naprej.

Po podpisu sporazuma je spregovoril g. dr. Vladimir Šuklje, ki je podal sklenjenemu sporazumu svojo programatično izjavo s pogledi v bodočnost.

Dr. Jože Rus je pozdravil navzoče ter konstatiral spontano pripravljenost vse napredne slovenske mladine za sporazum in izrazil nado, da bo napredna mladina v bodoče hodila po skupni poti k skupnim ciljem.

G. Ivan Kronovšek je poudarjal zgodovinsko važnost današnjega podpisu, konstatiral stare napake v napredni

politiki ter pozdravil gibanje, ki bo do sedanje negativno delo izpremenilo v pozitivno.

G. dr. Janko Kōstl je podčrtal medsebojno zaupanje, ki bo omogočilo enotno organizirano politično delo v bodočnosti.

Pri podpisu tega sporazuma je soglasno prevladovalo mnenje, da je ta akt, ki je delo poedincev in osebnega stika med njimi, ne veže pa še skupin, ki jim pripadajo, prvi korak k ustvaritvi temeljev za koncentracijo še razcepljenih slovenskih naprednih sil.

Sovjeti o angleški mornarici

Moskovski list »Trud« prinaša članek pomorskega vojaškega strokovnjaka L. Ivanova, ki pravi med drugim: »Angleška mornarica je močnejša od nemške. Odcepitev znatnega dela pomorskih sil Velike Britanije v Sredozemsko morje za vojne operacije proti Italiji ne oslabi nadmoči angleške mornarice. V začetku letošnjega leta je imela Velika Britanija 19 linijskih ladij, 80 težkih in lahkih križark, 10 do 11 nosilcev letal in približno 230 do 240 rušilcev. Nemčija je imela istočasno dve linijski ladji, 2 žepni križarki, 6 težkih in lahkih križark in blizu 20 rušilcev. V najkrajšem času bo dobila dve novi nosilki letal. Italija je imela v začetku 1941 šest linijskih ladij, 19 lahkih in težkih križark, 70 do 80 rušilcev.

Prednosti angleške vojne mornarice omogočajo, da drži sovražno ladjeve v šahu, da se ta ne spusti na okeanski prostor. Le ena žepna križarka Nemčije se je lahko prebila na Atlantik ter tam potopila več trgovinskih ladij in neko pomožno angleško križarko.

Večji je obseg podmorniške vojne. Koordinirana akcija nemških podmornic in letal zadaja angleški trgovinski mornarici veliko škodo. Po angleških

računih je Velika Britanija z zavezniški izgubila doslej štiri milijone ton ladij. Ob začetku vojne so imeli Angličani 18 milijonov ton trgovinskega ladjevja, od zaveznikov so prevzeli 9 milijonov ton. Velika Britanija ima tedaj še blizu 21 milijonov ton trgovinskih ladij. Poostreitev vojne na morju, ki se obeta, jo sila, da kupuje nove ladje v USA.

Da oslabi efektivnost nemške podmorniške in zračne vojne, napada angleško letalstvo glavne nemške baze v okupiranih krajih. Angleški bombniki

Norveški polk za velegermansko idejo

Kakor poroča »Neue Zürcher Zeitung« je bilo pred dnevi rekrutiranih prvih nekaj sto prostovoljcev za tako zvani »polk severa«. Rekrute je zaprisegel vodja nemških SS odredov, Himmler. Naloga polka je po prvotnem Quislingovem načrtu bila, sodelovati z Nemčijo za ostvareitev velikogermanske ideje in sodelovanje vseh germanskih dežel na evropski celini. Zdaj pa je polk postal čisto nemška vojaška enota, ki ji načeljuje nemški SS častnik Damm. Tudi vsi ostali častniki bodo večinoma Nemci. Povelju je se v nemščini, prostovoljci se učo

nemščine v posebni šoli v Oslu. Člani polka bodo po dveh letih lahko postali nemški državljani. Starši tudi ne smejo prepovedovati mladeničem vstop v ta polk, ki bo štel 3000 mož. Akcija za vstop v nemški polk na Norveškem je zelo živahna.

Pod naslovom: »Češki narod in emigracija v Londonu« smo včeraj prinesli nemško mnenje »Prager Zeitungsdienst« o delovanju Beneša in tovarišev v Londonu. Zadnji stavek, nemški opomin Čehom, se mora pravilno glasiti: »Če hoče češki narod vzpostaviti svojo bodočnost na novi osnovi, mora poznati samo »da« ali »ne«, tretje možnosti ni. Emigrantska politika težko obremenjuje češki narod in če hočejo Čehi odvrči to breme, morajo presekat vse stike s svojimi rojaki, ki so izven domovine.«

Na področju Maginotove črte so naselili več tisoč nemških izseljencev iz Besarabije.

Tuje jezike se morajo učiti sovjetski častniki po zadnji odredbi maršala Ti-mošenska.

Površina pšeničnih posevkov v zasedeni Franciji je na ukaz vrhovnega nemškega poveljstva povečana za 20%.

70.000 otrok bodo evakuirali Irči iz Dublina na deželo. Uporaba bencina za privatnike je prepovedana.

SLOVENSKA POLITIČNA PRETEKLOST IN NOVA DOBA

Ker smo prepričani, da stanje oficijelne slovenske politike doživlja svojo kulminacijo in se naglo bliža fazu preobrazbe, se nam dozdeva, da ni več daleč čas, ko se bo treba poslužiti temeljite operacije in z radikalnimi sredstvi odstraniti vse tiste čire, ki že nad četrti stoletja glodajo slovensko narodno skupnost in hromijo dobro voljo. (Slovenska beseda).

Nemci proti renegatom

Glasilo vojvodinskih Nemcev v Pančevu, »Volksrute« prinaša oster napad na tiste Nemce, ki so se od Madžarov dali potujčiti ter so iz Nemcev postali Madžari. List pravi, da je na ples madžarskih dijakov v Beogradu odšlo tudi več pomadžarskih Nemcev iz srednje Bačke ter zaključuje, da je »to renegatstvo vsega obsojanja vredno« ter kliče, da »je to že preveč«. — »Slovenec«, ki poroča o tem, dostavlja: »Veseli nas, da smo načelno enkrat z nemškim glasilom na isti črti, ker smo oboji proti renegatom, ki so sramota za narod, ki so ga izdali ter nadležen in hudo požrešen balast narodu, h kateremu so se zatekli. Docela razumemo upravičeno ogorčenje nemškega lista, ker so renegati tudi na slovenski zemlji dobro znana, zelo malo simpatična prikazen.«

Jugoslovanski glas o sovjetski vojski

»Pješadijski artilerijski glasnik« iz Sarajeva piše o sovjetski vojski med drugim: »V prenašanju zimske nevšečnosti in mraza v vojni s Finsko je pokazal ruski vojak svojo izdržljivost in odporno silo, ki vzporedno s hrabrostjo finskih vojakov izziva zaslužen občudovanje. Kljub vsemu, kar se je pisalo po listih, je treba priznati, da so jedinice sovjetske vojske po vseh težkočah ostale poslušne instrument v rokah poveljstva. Požrtvovalno so se borile v najtežjih prilikah in po priznanju kompetentnih opazovalcev pokazale večkrat pravo junastvo, tako v pogledu posameznikov kakor celotnih enic.

Po občem priznanju se sovjetski vojak razlikuje od ruskega vojaka iz svetovne vojne po strožji disciplini in močnejši moralni vojaški zavesti. Dejstvo, da so Fini zajeli relativno majhno število ruskih vojakov, čeprav je prilika posebno na vzhodni fronti nudila ugodnost za to, je dokaz stroge discipline v operativni vojski.

Grška taktika presenečenj v vojni

Albanski list »Tomori« prinaša poročilo z bojišča in pravi med drugim: »Abesinska vojna, ki je bila preračunana na več let, se je končala v sedmih mesecih. Vojna s Poljsko je bila v načrtu za dve leti, končala se je v 20 dneh. Rusi so menili, da bodo obračunali s Finci v dveh dneh, boji so pa trajali tri mesece in pol.

Prav takšno presenečenje je prinesla vojna z Grčijo. Ta dežela in nje vojniki so bili glede obrambe na slabšem glasu v Evropi. Grki so se pridno oboroževali

in pripravili ne le na defenzivo, nego tudi na ofenzivo. Opremili so vojsko s francoskim orožjem, njih sedanja taktika po nemškem načinu napadanja pa kaže, da so jih naučili Angličani, kar so sami izkusili pri Nemcih. Grški napadi slede vsi na prodore, ko v naglih sunkih naskočijo utrdbe nasprotnika ter napravijo globoko v fronti kline. Površinsko lice bojišča takšno vojno presenečenje še pospešuje. Bodočnost bo pa pokazala, če je grški generalni štab sposoben, streti tudi veliko italijansko ofenzivo, ki se pripravlja.

Kultura

Izbrana dela F. K. Meška

V šestih zvezkih bo založba »Pastir« v Ljubljani izdala izbrana dela Ksaverja Meška. Te dni je izšel prvi zvezek (316 strani), ki vsebuje zbirko črtic »Božji mir« (1906) in »Ob tihih večerih« (1904).

Da tako glasno in obsirno omenjamo Meškove izbrane spise, glasneje kakor je pri nas v navadi, je vzrok ta, da se z Meškom vred spominjamo čudovite mladosti slovenske knjige koncem devetnajstega stoletja, lepote, ki jo časi in ljudstvo poznajo le redko, časa od »Čaše opojnosti« do »Samogovorov«, od »Erolike« do »Lepe Vide«, od Meškovih »Slik in povestih« do »Matere« in časa Kettejeve in Murnove lirike. In sedaj je tudi Mešku sojeno, da zbere svojo žetev in jo postavi ob zbrana dela vrstnikov: Cankarja, Zupančiča, Finžgarja, Sorlija in Sardenka.

»Božji mir«, črtice, so osebne čustvene meditacije, lirčna razmišljanja in trenutna razpoloženja. Delo je polno Meškove alegorije, ki sije kot milostna luč najrajši na pot mladih izgubljenecv in izgubljenk, s katerimi se pesnik ukvarja, jih tolaži in dviga. V obeh delih je Meško mehak, skoraj sentimentalno nežen lirik, ki kot duhovnik razmišlja o nesrečah svojih bližnjih. Črtice niso realistične slike, ampak razbitjena čustvenost, ki hoče z ljubeznijo in spravo objeti svet. Če je Cankar tragedik, bojevit in iz sebe bruhajoč, je Meško sentimentalna narava, duhovniški, spravljiv in krščansko usmiljen.

Najbolj doživete črtice v prvi knjigi so »Človek, ki se je vračal«, »Svetišča« in »Romanje na goro«, v drugi pa »Ali niste nič molili zame?«, »Na sveti post« in »Pozabljena«. V teh zgodbah je največ dejanja, torej objek-

tivnost, medtem ko se v drugih zgodbah izgublja v meditacijah, polnih bolečin, žalosti, vere in molitve, s katerimi skuša reševati svoje trpljenje in nesreče svojih bližnjih. Zares, to so zgodbe razžaljenih duš, zgodbe neizpolnjenih in prevaranih upov, čustvenih razočaranj o »romarijih«, ki sanjajo o večnosti in hrepene po duhovnem očiščenju ter rešitvi samo z globoko vero v Boga.

Kakor so ljudje pred leti z ganotjem brali Meškove spise, sodoživljali in tudi sočustvovali po potrebi, tako dvomim, da bodo Meškova dela zdaj dosegla isti svoj namen. Sodobni človek, živeč v dobi najhujših duhovnih kakor socialnih prelomov, človek stvarnosti in dela, ne bo toliko ganjen ob Meškovem branju in črtice ne bodo dosegle tistega namena, ki si ga je zastavil avtor. Sodobni človek bo mirno prešel preko tistega rahlega sentimentalnega nastojenja v »Božjem miru« in »Tihih večerih«, preko zgodb razžaljenih duš, ki dajejo tema deloma tako neizbrisen in samostojen pečat v letih slovenske moderne.

Meško, edina pesniška narava z ozemlja med Dravo in Muro, Vražov rojak, je sklenil severni pas naše domovine s slovensko literaturo, prvi čist pesniški zvok od tam, odkoder se ni prišla pesem, razen narodnih, ki jih je zapisal Vraz in razen Složkovnega testamenta »Blažek in Nežika v nedeljski šolici«. Meško je bil pesnik Panonije in nato Korotana. Temelj vsemu Meškovemu delu so bili domača zemlja in domači ljudje, njihov boj za zemljo in dušo, ki jim jo je zastrupila lastna narava in tujeva preračunjenost. Postal je svečenik naše severne zemlje, dozorel kakor Simon Gregorčič, ki je na nasprotni

BENITO MUSSOLINI

Se bo sestal na posvet z generalom Francom

izvajajo v tem pogledu intenzivne napore tudi na centre nemške ladjedelniške industrije. Pogosti angleški napadi na Bremen, Hamburg, Emden, Kiel itd. imajo za cilj, preprečiti gradnjo podmornic. Brez ozira na svojo pomorsko premoč je Anglija primorana, v bojih proti Nemčiji zaščititi svoje prometne zveze z razdiranjem nemških centrov.

Na Sredozemskem morju je Anglija prešla v ofenzivne operacije velikega obsega. Angleške pomorske in letalske sile vplivajo tu vedno bolj na nadaljnji razvoj vojne z Italijo.

meji slovenskega ozemlja zapel »ujetega ptica tožbo«. Postal je glasnik zatiranih na svetu severne meje, četudi je takrat na Koroškem zamirala tiskana beseda in je Hans Bartsch segal po Slovenskih goricah, čeprav ni Meško našel svojega sloga in ni imel v rodnem narečju učinkovitega literarnega izrazila, s katerim bi mogel resnično življenje zagrabiti v vsej neposrednosti. Po mladostnih pričetkih, pisanih bolj ali manj v realistični tehniki, si je ustvaril nekako alegorično Domo-vino, ki jo je upodabljal v simboličnem slogu, posnetem po Cankarju. Ko je Meško prešel v začarane kroge Cankarjeve umetnosti, je prešel iz naturalizma v impresionizem, rabil sentimentalnost in lirizem namesto psihologizma in simbolizma.

Knjigi »Mir božji« in »Ob tihih večerih« sta polni zastrte erotike, kar jima daje poseben, mikaven lik, da sta zelo priljubljeni pri ženskah. To navidezno poduhovljenje erotičnega problema je bila v glavnem posledica Mahničeve in Ušeničnikove estetike, ki se ji je hotel pokoriti tako, da je namesto jasne in odkrite ljubezni opisoval v svojih delih mistično zanesenost. Meško je bil mehak lirčen talent, kar je dokazal v realističnih kmečkih povestih, toda kolebanje med to nadarjenostjo in zahtevani katoliške kritike, ki je posilila hotela imeti v Mešku nekako protiutež Cankarjeve lirike, je povzročilo, da je zašel na področje simbolizma, ki ga je skušal zajeti s sentimentalnostjo, in je v neenakem boju podlegel. Meškovo geslo je bilo: Boj proti snovitosti in za zmago duhovnosti!

Meško je izrazil idealistični pojav: v vseh svojih pojavih od naturalistično pobarvanega naturalizma preko meditativno sproščene refleksivnosti, simbolično in sentimentalno zastrte romantike tja do poskusov duhovnega realizma — živi v Mešku le en sam človek: duša, nedotaknjena od sveta, vsa ujeta v lepoto in v vsej posvetnosti čista. Z. Z.

Gospodarske vesti

Struktura in teritorialna razporeditev naše obrti

70% obrti odpade na industrijska področja in le 30% na izrazito agrarne pokrajine

Poleg kmeta je bil gotovo obrtnik deležen vsa povojna leta pri nas največ demagogije. Nešteto njegovih življenjskih vprašanj se je obravnavalo brez prave volje, da bi ugotovili temeljne vzroke njegovemu životrenju ali le prečesto tudi propasti. Včasih je bilo tako ravnanje premišljeno in hoteno, često pa tudi posledica nepoznavanja temeljnih zakonov, ki uravnavajo razvoj modernega gospodarstva. Dosedanji razvoj obrti pri nas, in pregled posameznih strok ter njihova teritorialna razporeditev nam tudi pri presoji bodočega razvoja lahko koristijo. Nova monografija Števana Kukolečice o jugoslovanski industriji od 1918-38, prinaša nekaj podatkov o velikosti naše obrtne proizvodnje, njeni teritorialni razdelitvi ter pomenu posameznih strok s posebnim ozirom na našo industrijo. Po podatkih obrtnih zbornic je bilo l. 1938 155.696 obrtnih delavcev. V odstotkih so bile porazdeljene po posameznih področjih zbornic tako-le: Beograd 17,77, Ljubljana 14,25, Zagreb 15,38, Osijek 7,72, Banja Luka 4,50, Split 3,15, Dubrovnik 0,99, Sarajevo 6,38, Podgorica 1,99, Novi Sad 14,88, Niš 5,79, Skopje 7,19. 70% vseh obrti odpade na tri banovine (dravska, bivša savska in donavska) ter področje beograjske obrtne zbornice. V navedenih področjih je bil dosežen tudi največji industrijski razvoj. Na izrazito agrarne pokrajine pri nas pa odpade le 30% obrtnih obratov. Hiter razvoj naših glavnih mest po vojni (Beograd, Zagreb, Ljubljana, Novi Sad, Subotica) je omogočil intenziven napredek njihove delavnosti, predvsem obrtne, ki izpopolnjuje industrijo in gradinstvo. Napredovale so posebno obrti, ki so v zvezi z gradbeno delavnostjo: kovinska, gradbena, instalacijska, obrt predelovanja lesa in elektrotehnična. Mnoge specialne obrti se niso mogle razviti v manjših mestih že zaradi tega, ker ne bi imele dovolj naročnikov. Take specialne obrti so na pr. grafična, obrt predelovanja papirja in kemična. Največje število obrtnih obratov pripada živilski obrti (povprečno 18,06%). Tu je vidna razlika med področji, ki so gosteje naseljena in imajo večja mesta in med področji brez večjih mest in redkeje naseljenimi. Od vseh živilskih obrti se nahaja na področju ljubljanske zbornice 16,82%, beograjske 16,84%, banjaluške pa 0,34%. 14,79% vseh obrti odpade na kovinsko obrt, ki je na drugem mestu v državi. Njihovo razmerje do ostalih obrti je skrajno po vsej državi isto, 13 do 14% od

skupnega števila obrti na področju določene zbornice. Relativno močnejše je zastopana kovinska obrt le na področju zbornic v Skopju, Banji Luki, Sarajevu, kjer je pod vzhodnimi vplivi razvita filigranska obrt in umetniška obdelava kovin.

Odjemalce na vaseh in po mestih imajo tudi tri naslednje obrti: kožarska, tekstilna in obrt za predelavo lesa. Razdelitev obrtnih obratov v odstotkih po posameznih strokah v dravski banovini oziroma na področju ljubljanske zbornice, nam nudi sledečo sliko (v oklepaju % za vso državo): Kovinska 13,71 (14,79), obrt za predelavo lesa 15,03 (12,79), gradbena, instalacijska in elektrotehnična 5,48 (11,51), grafična in predelovanje papirja 0,87 (0,89), kožna 15,27 (14,60), tekstilna 1,69 (10,89), kemična 1,17 (0,69), živilska 21,31 (18,06), potrežba 2,38 (7,43), ostala obrt 23,08 (8,37). Poleg 155.636 lastnikov obrtnih obratov, ki jih štejemo za obrtnike, je bilo l. 1938, zavarovanih še 81.185 pomočnikov in 59.455 vajencev, torej je bilo skupno zaposlenih v obrti 296.336 oseb.

Istočasno je bilo zaposlenih v industriji 295.099 oseb. Kukoleča priha na podlagi podrobnejših statističnih podatkov do zaključka: One obrtne panoge, ki proizvajajo končne potrošne predmete za najširše sloje, so teoretično v konkurenčnem boju z istovetnimi industrijami, toda ta konkurenca doslej še ni imela velikih praktičnih posledic, ker take industrije iz kakršnih koli razlogov omenjenih obrti še niso mogle nadomestiti (to so tekstilna, kožarska in kovinska). Obrti pa, ki principiarno ne konkurirajo industrij, temveč jo izpopolnjujejo in jih ona pospešuje, so v notranjosti države pokazale minimalen napredek, pa tudi v večjih mestih so kljub sicer znatnemu napredku še vedno za obrtni prve vrste. Tega dejstva pa ne smemo vzeti za nekaj stalnega. To je le posledica nezadostnega razvoja naše industrializacije ter pretežno poljedelskega značaja našega gospodarstva. Razvoj v naprednejših področjih dokazuje že doslej, da je v škodo obrti, ki industriji »principiarno konkurirajo«, ter ga bo morala zdrava obrtna politika upoštevati.

Zahteve Kmetijskih zbornic

Izvršilni odbor Zveze kmetijskih zbornic je imel v Beogradu daljše zasedanje, na katerem je obravnaval več aktualnih vprašanj, ki bi jih naj na odločilnih mestih čim prej rešili: pri popisu prebivalstva naj bi posvečali več pozornosti popisu podatkov s področja kmetijstva, spremenili lovski zakon, izdali uredbo o obvez-

ni ureditvi gnojničnih jam in dajanju olajšav pri gradnji betonskih gnojnih jam pasivne in deficitne kraje oskrbeli z živežem itd. Za denarno podporo zbornicam naj bi se uvedle takse na izvoz in odkup določenih kmetijskih proizvodov, o čemer je izdelan že podroben načrt.

ZBOROVANJE ŽIVINOREJCEV V KRIŽEVCIH

Občni zbor selekcijske zadruge za simendolsko govedo je bil v Križevcih. Iz skrbnih poročil predsednika Antona Štuhca, tajnika Joška Zaskasa, rodovnikarja Matjaža Brumna je bilo razvidno, da ima Zadruga 53 rodovniških krav pod stalno mlečno kontrolo. Lani je bila najvišja mlečnost 4300 l mleka, povprečna pa 2400 l letno. Rezultati so, če pomislimo, da primanjkuje krme, izredno dobri. Volitev ni bilo. Na koncu je bilo zanimivo predavanje inž. agr. Padarja iz Rakičana o vzreji telet.

g Preračun za l. 1941, ki bo — kot že znano — potekel s koledarskim letom, že izdelujejo v nekaterih ministrstvih. Izdelan bo v znamenju skrajne varčnosti.

g Povečala se je proizvodnja zlata in srebra ter je dala lani 1114 kg zlata in 5162 kg srebra.

g Pogajanja o podrobnostih pri uvozu umetne volne iz Nemčije bodo v Beogradu okrog 20. t. m. ter bo prispela v Beograd posebna nemška delegacija.

g Državni dohodki v prvih devetih mesecih preračunskega leta 1940-41 so bili 11.590,1 milijonov din, dočim so bili v istem razdobju predlanskega preračunskega leta le 9.334,8 milijonov din. Izdatki pa so bili lani 10.130,1 milijonov, predlani pa 8.829,1 milijonov din.

g Obvezna registracija delnic domačih delniških družb bo po raznih informacijah uvedena tudi na področju izven banovine Hrvatske in sicer po hrvatskem vzorcu.

g Zastopstvo Werberata bo ustanovljeno tudi v Beogradu, dočim je bilo doslej le v Zagrebu. Ta znana nemška gospodarska organizacija je razvila v Jugoslaviji živahno delavnost.

g Za brezcarinski uvoz materij za gnojila ne glede na število carinske postavke, s katero so bile ocarinjene, bo določil minister financ v soglasju s kmetijskim ministrom pogoje, ki jih bo treba izpolniti.

Drobnice

n Vlak je vlekel za sabo dekle 50 metrov daleč, pa je ni povozil, na Belovarstaj postaji. Dekle, 19 letna Marica Popović iz Begovače pri Gračanici je dobila le poškodbe na rokah in manjše notranje poškodbe. Nesreča se je pripetila zaradi tega, ker je hotela skočiti iz vagona še med vožnjo, pa se ji je suknila ujeta med kolesa vagona.

n Administrativne znamke je uvedla dubrovaška občina za uporabo v občinski administraciji. Izdelane so v Zagrebu ter je na njih grb Dubrovnika. Izdanih je 5 vrst po 1, 2, 4, 5 in 6 din.

n Za 90 milij. din za bolnišnice, sanatorije in druge zdravstvene ustanove bo zgradila banska oblast banovine Hrvatske predvidoma po novem preračunu.

n V popolni temi so ostali Sarajevci, ker se je prekinil električni tok zaradi prevelike obremenitve na zunanjem omrežju. Ustavil se je tudi tramvaj. Ta nenadna »zateminitev« je trajala 2 uri.

n Reformo višjih pedagoških šol so zahtevali na zborovanju slušatelji Višje pedagoške šole v Zagrebu. Predvsem naj bi se študijska doba podaljšala od dveh na tri ter bi imeli diplomirani slušatelji pravico kvalifikacije diplomiranih študentov filozofske fakultete.

n 2 din mesečne najemnine za trgovski lokal plačuje v središču Stragara vdova Milunka Petrović iz Stragara.

n 100 let ima, pa nima nobenega sivega lasu ciganka Džehva iz vasi Pogledala pri Rogatici. Prebivalci omenjene ciganske vasi so njeni potomci. Peš je prepotovala že ves Balkan.

n Povoženo truplo železničarja so našli ob progi Negotin—Zaječar v bližini postaje Kobišnica. Ugotovili so, da je to truplo zavirača Lazarja Štefanovića doma iz okolice Zaječarja. Truplo je bilo popolnoma precežano na dvoje.

n 101 požar so gasili v preteklem letu gasilci v Novem Sadu.

n Na 106 prebivalcev je po ena gostilna v Belovaru.

n Lokomotiva je trčila v tovorni vlak na progi Novi Sad—Beograd v bližini Sremskih Karlovca. Promet med Beogradom in Novim Sadom je bil prekinjen in niso vozili nočni vlaki. Poškodovana sta strojevodja in kurjač.

Radio

CETRTEK, 13. FEBRUARJA

Ljubljana: 13.02 šramel »Štirje fantje«, 17.30 pester spored RO, 19.50 deset minut zabave, 20 reproduciran konc. simfonične glasbe, 21 RO. — Beograd: 13 nar. pesmi, 17.50 RO, 18.35 plesna glasba, 20 humor, 2.50 plesna glasba. — Zagreb: 20 bosanske sevdalinke poje Dragutin Dujmić, 20.30 RO. Solija: 11, 12.50, 17.30 in 21.30 lahka in plesna glasba, 19.30 koncert simfoničnega orkestra. — Praga: 15 moravske nar. pesmi, 18.20 in 19.40 zabavni koncert, 18.50 A. Avenčenkovek skeč, 20.30 operni spored, 22 češka glasba. — Ankara: 20 lahka glasba, 20.45 turška glasba, 23.45 plesna glasba. — Anglija: 20 večerni spored, 21.15 pisan koncert, 23.15 plesna glasba. — Budimpešta: 17.15 jazz, 18.15 ciganski orkester, 19.30 Verdijeva opera »Moč usode« (prenos iz opere), 23.30 ciganski orkester. — Francija I: 17 koncert zabavne glasbe. — Italija: 18.40 zabavna glasba, 19.45 Verdijeva opera »Trubadur«, — Nemške postaje: 18.20 in 21.15 zabavna gl., 23.15 pisan koncert.

Ne pozabi naročnine!

W. E. BARTHELL:

ŽENA V DŽUNGLI

Eksotični roman iz INDIJE

»Poj,« je prosila.
In v božični večer je zazvenela himavatska pesem lrgpenenja...
»Nad Indijo je legla noč...«
Beata je poslušala pesem — zrla v duhu Agnes pred seboj, in s strastnim vzdihom je iztrgala iz svoje torbice najdeno zapesnitico, jo držala pred očmi in mrmrala: Charaman Bhūta!
Toda divji obraz se ji ni več prikazal. Samo sarangi je zvenela...
»Charaman Bhūta — kje si?« je rotila njena duša.
Temno je bilo njeno srce kakor džungla v noči.
...Že davno je odzvenela sarangi. Skrčena v grozi je čepela Mawasa poleg svoje gospodarice.
Charaman Bhūta! — je kričalo v Beati.
Toda nobenega odgovora. Noč je molčala. Tedaj je Beata zaprla oči, naslonila obraz na trdo steno in zadremala popolnoma izčrpana, tja do jutra.

DEVETO POGAVJE

S krvavečimi nogami...

»Kam, o mem-sahib?«
Z na pol sklonjenim telesom je stala Mawasa ob strani. Komaj se je zasvetilo jutro.

Beata ni odgovorila, odsojno je strmelala predse.

Mawasa se je komaj drznila dihati. Proč hoče mem-sahib — ko je včeraj vendar komaj prišla semkaj za nekaj ur. — — —

Toda Mawasa je vedela, kje so misli njene gospodarice.

Molče je Beata vstala in stopila k vratom. Tožeč glas je prišel iz kota, kjer je stala Mawasa. Z roko na kljuki se je Beata okrenila.

Pogledala je Mawaso s svojimi velikimi plavimi očmi. Nenadoma jo je spreletelo njeno čustvo ljubezni do Mawase. Z dvemi, tremi koraki je bila pri svoji služabnici.

»Ne zapusti, Mawasa!« je mrzlično šepetala. »Samo zdaj še ne. Pozneje bom tudi jaz delala zate, in kar bo moje, bo tvoje.«

Temnopolto dekle je radostno pogledalo svojo gospodarico.

»O, mem-sahib, — pri tebi ostanem!«
»Poslušaj. Hočem iskati Charamana Bhūta. Sama ga hočem vprašati iz oči v oči — kaj ne, Mawasa, da mi ne bo lagal? Mogoče policija ni pravično vpraševala kaj ne, Mawasa, da moramo to storiti!« — Na pol zmedeno so begale

46 njene oči.

Mawasa jo je prišla za njene ledene roke.

»O, mem-sahib, opusti to! Bhūtin ljudje so divjaki. Ropajo in kradejo, in molčijo celo, kadar stojijo pod vislicami... Opusti!«

Enolično je zvenel Beatin odgovor.

»Hočem ga poiskati in sama vprašati.«

Mawasa je ponižno sklonila glavo.

»In kam hočeš zdaj, mem-sahib?«

»Ob Gangu hodijo...«

»Da, mem-sahib... Če misliš iskati Bhūtin tolp, jo išči ob reki. Tam so romarji... in kjer so romarji, tam so tudi cigani...«

Pazljivo je Beata poslušala. Nenadoma je vzplamtelo v njenih očeh upanje.

»Mawasa!« je kliknila. »Tam jih najdeva! V njihovih šotorih moram najti Agnes!«

Nestrpno je zgrabila Mawaso za roke.

»Pridi, prid, ne obotavljaj se!«

Vdano je sledila Mawasa. Toda v njenih mislih so se takoj pojavile skrbi: od česa bosta živeli, kaj jedli in pili, »kje spali?«

Toda pomirila se je. Doslej je skrbela zame mem-sahib, zdaj hočem skrbeti zanj jaz. Nežno čustvo jo je obšlo. Zdjaj hoče porabiti skromno vsotico, ki jo je na skrivaj hranila. Kupila bo riža in mleka in sadja. Mem-sahib ne bo stradal.

Tako je mislila Mawasa, ko sta stopali po stornicah na ulico.

Hiteli sta z zmernim korakom po alla-

habadskih ulicah. Zavili sta v četrta sliromakov.

Beatino srce se je skrčilo. Pomagati — je dejal Mahatma... Žena, storila si mnogo, toda mnogočesa še nisi storila...

...Nemo je hodila Beata in gledala revščino. Bičali so jo požari spoznanja.

»Vprašali bova«, je spregovorila nenadoma k Mawasi. »Ali vidiš tam med drevesi napeto vrv? Taborišče — šotori. Pojdi, mogoče so cigani!«

Toda že nekaj minut pozneje se je Beata obrnila od glumačev. Nihče ni poznal imena Charaman Bhūta.

Stopili sta k zidu, ob katerem je prodajalec ponujal sadje.

»Povej, ali je še več glumačev kje tod v bližini?«

Ne da bi jo poslušal, začne sadjar hvalliti svoje blago. Že stegne Beata roko — toda hipoma se spomni:

»Siromašna sem...«

»Vzemi«, jo pozove Mawasa in da sadjarju nekaj drobiža. »Mem-sahib želi fig in povej ji, kar hoče vedeti.«

Beata se ji je zahvalila s pogledom.

»Tam zgoraj v palmovem gaju so tudi«, je odvrnil mož, preštevaloč fige.

»Ali poznaš Charaman Bhūta?« je izpraševala Beata.

Mož je zanikal in odrinil sadje. Mawasa ga zloži v svojo ruto.

Na peščenih obali reke so rasla lepa vitka drevesa. V krošnjah je šumel veter, sonce je odsevalo na vodi.

(Dalje.)

Novice

Prekmurje dobi dom preteklosti

Pred šestimi leti je bilo v Soboti ustanovljeno Prekmursko muzejsko društvo, ki ima namen zbirati domače starine. V nedeljo je polagalo društvo obračun enoletnega dela. Občni zbor je bil v zborovnici soboške osnovne šole. Predsednik Fr. Gumilar je poročal o doseženih uspehih, nato pa je poročal tajnik prof. Šiška.

Sledilo je poročilo prof. Šijanca, ki je upravljal splošni muzej. Poročal je o težavah, ki jih je morale prebraditi društvo, da je prišlo do sedanjega zasilnega prostora. Prvoten namen je bil, da bi občina odstopila družstvu grajsko kapelico, kjer bi bile vse stvari dostopne tudi širši javnosti, pa te zamisli ni bilo mogoče uresničiti zaradi prevelikih adaptacijskih stroškov. Šolska soba, kjer so spravljene vse stvari, je premajhna. Ko bo po otvoritvi mariborskega muzeja, prost tamkajšnji strokovnjak, bo uredil soboške starine. Nato je omenil, naj se učiteljstvo celega Prekmurja pritegne k zbiranju vsakovrstnih starin, katerih je tukaj še mnogo; a prvo je, da ima društvo primerne prostore, kamor bi lahko spravljalo predmete, da se ne pokvari. Isto je želel tudi knjižničar, prof. Ravbar, ki je poročal da so v knjižnici poleg mnogih časopisov tudi 203 knjige v 287 zvezkih. Med letom je bilo dokupljenih nekaj važnejših knjig. Poročal je tudi o potrebah, ki se pa dajo realizirati samo z večjo podporo knjižnici, ki je dobila doslej najmanj dotacij. Zatem pa je podal Štubi blagajniško poročilo, iz katerega je razvidno, da je bilo zaradi odkupa slik od Jakoba in Sa-

gadna in Kiharjevega »Kmeta« več izdatkov kot dohodkov. Društvo je finančno popolnoma odvisno od podporbanske uprave in občine. Potem je revizor g. Hartner predlagal razrešnico celemu odboru. Predsednik je ostal še nadalje šol, upravitelj g. Franc Gumilar. Namesto prof. Liška je prevzel tajniške posle dosednji knjižničar, knjižnico pa prof. Dodič.

Najvažnejši del občnega zbora je obsegal delovni načrt za novo poslovno leto, ki mora biti izpolnjeno z delom za zgraditev prekmurskega muzeja. Temu bi najbolj odgovarjala tipična panonska

hiša, katero namerava zgraditi društvo z vsestransko pomočjo v občinskem parku, kjer bi dala občina zastoj stavbišče, kakor je zatrdil prisoten župan. Ako se uresniči ta želja, bo dobilo Prekmurje dom svoje preteklosti.

Tudi za notranje, člansko delo, so izdelali bogat načrt. Ker v Soboti ni ljudske univerze, bo prevzelo društvo vso skrb za znanstvena predavanja. Spomladi pa bo za člane in vse, ki se količkaj zanimajo za zgodovinsko preteklost, daljše poučno potovanje po Prekmurju.

Pismo od Sv. Pavla pri Preboldu

Te dni je pričela naša občina z razdelitvijo živilskih nakaznic za februar. Zaradi ogromnega navala prosilcev je dela v pisarni veliko. Stališče prehranjevalnega urada je težavno, ker je prejel le omejeno število nakaznic. Glasom pravilnika bi se morale izkaznice prvenstveno izdajati samo delavcem, odnosno osebam, ki imajo prav malo ali nič orne zemlje. Vsem drugim, tako večjim kakor tudi srednjim posestnikom, je bila dodelitev nakaznic odklonjena. Pri sestavi pravilnika pa niso upoštevali oni krajev, ki so v pogledu pridelovanja žita pasivni. Tudi Savinjska dolina je v tem pogledu pasivna. Glavna panoga savinjskega gospodarstva je pač hmelj, katere je že zaradi prikladnosti zemlje za to kulturo tudi rentabilnejša. V pogledu preskrbe z žitom je torej Savinjska dolina povsem navezana na uvoz.

Z omenjeno odločbo pravilnika se je večina savinjskih hmeljarjev znašla pred hudo preiskušnjo, kako prehraniti svoje družine, saj je mnogo hiš, kjer nimajo niti kilograma žita na zalogi. Potrebna bi bila nujna sprememba omenjene odločbe pravilnika s pristavkom, da se smejo nakaznice izdajati tudi tem zemeljskim posestnikom, ki lahko dokažejo, da nimajo nobenega žita na zalogi.

Priznamo, da je v takih okoliščinah delo prehranjevalnega urada težavno, kajti nemogoče je ustreči množičnim prošilcem ter se hkrati ravnati točno po navodilih pravilnika. Upravičeno pa pričakujemo od občine, da posreduje na pristojnem mestu, da dobe vsi prizadeji potrebne kruh, kajti sicer obstoji resna nevarnost, da bodo mnoge družine pahnjene v pomanjkanje. — W

Velik balon so u'eli v Bosni

Prebivalci bosanske vasi Cazin so opazili v višini 2000 m velik siv balon, ki se je blizal zemlji. Zbralo se je mnogo ljudi, ki so opazovali naglo spuščanje ogromnega balona. V vasi Macini Dolovi se je balon tako približal zemlji, da so kmelje lahko zgrabili za vrvi. Eden izmed njih je prerezal debelo platno in balon je padel v njivo. O najdbi so obvestili orožnike, ki

so balon spravili v Cazin. V balonu ni bilo nikakih instrumentov.

Po poznejših poročilih iz Banjaluke je dobilo okrajno načelstvo v Czinu nalog, da ugotovi kaj natančnejšega o balonu. Po še nepotrjenih vesteh je baže na balonu napis »London—Pariz«, iz česar bi se dalo sklepati, da je balon iz Anglije zablodil k nam.

Celle

Uspeh dr. Doboviškevega „Habakuka“

Sinoči so po daljšem presledku gostovali v Celju Mariborčani. Upriporili so dr. Doboviškovo burko s petjem v treh dejanjih „Habakuk“, ki jo je uglasbil Radovan Gobec. V spretni režiji Antona Harastovića in pod taktirko Lojzeta Herzoga je upriporitev dosegla tudi na našem odru velik uspeh. Zbor je dovršeno izpolnil svojo nalogo tako v pevskega kakor igralskega oziru. Tudi solisti so delu posvetili vso pozornost. V vlogi grun-tarja Gajška je nastopil Celjan Danilo Gorinšek, ki je izredno ugajal. Izmed glavnih vlog je posebno pohvalno omeniti gospo Igličevco kot Gajškovo hčerko, ki je ustrezala glasheno in igralsko, v vlogi Slavičine sestrice Vere ja nastopila z uspehom ga. Lu-

bejeva, v vlogi gospodinje Urše gđ. Starčeva, vlogo častnika in ljubimca Branka Ilića je podal g. Anatol Manošeovski, vlogo Vogrinovega Janeza g. Edo Verdonik, Jureka Muhelca pa g. Anton Harastović. Pa tudi vse manjše vloge so bile uspešno odigrane in jih je omeniti z vso pohvalo. Občinstvo, ki je gleda išče napolnilo do zadnjega kotička, je doživelo izredno zabaven operetni večer in s priznanjem igralcem ni štedilo. Predstavi sta prisostvovala tudi oba avtorja, pisatelj in komponist, ki sta bila ponovno poklicana pred zastor. Prejela sta lepe lovorjeve vence, Gobec tudi šopek nageljnov. Cvetje so prejeli tudi Igličeva, Lubejeva, Starčeva in Harastović. — „Habakuka“ bodo drevi ob 20. ponovili. M. Č.

o Odklikovani so bili v prosvetni službi ravnatelj: Bogomir Remec z redom sv. Save 3. stop., Ivan Dolence iz Novega mesta z redom Jugoslovanske krone 4. stop., in Josip Osana iz Ljubljane z redom sv. Save 4. stop.; profesorji: Franc Rojšek, dr. Pavel Strmšek in Pavel Holeček iz Celja z redom sv. Save 4. stop. ter dr. Pavel Blaznik in Franjo Celinč z redom sv. Save 5. stop.

o Mesto pomožnega zdravnika razpisuje banska uprava v banovinskem inštitutu za raziskavanje in zdravljenje novotvorb v Ljubljani. Prošnje je treba vložiti do 28. t. m.

o Prekmurski karikaturist Kondor, ki je nedavno razstavljal v Soboti, pripravlja večjo razstavo v Ljubljani. Razstava bo od 16. februarja do 2. marca v palači Bač.

o Iz Hrastnika je premeščen v Griže kaplan g. Jože Skorjanc.

o Za višje sodne oficijale so imenovani Franc Stros pri okrajnem sodišču v Laškem in Anton Veber ter Anton Dolenc pri okrajnem sodišču v Celju.

o Na Jesenicah je bil v nedeljo občni zbor podružnice Narodne strokovne zveze, katerega je vodil predsednik g. Tine Župan. Razpravljali so o perečih problemih našega delavstva in sprejeli za to potrebne sklepe.

LEP USPEH AKCIJE ZIMSKE POMOČI V KRIŽEVCIH

V Križevcih pri Ljutomeru so v ponedeljek zaključili akcijo za zimsko pomoč, pri kateri so poleg občine in cerkve sodelovala vsa društva. Pobirali so po vsej občini in so nabirali nabrali v denarju nad 2000 din, okrog 2000 din pa je bil vreden nabrani živež. Skupno je bilo obdarovanih 55 občinskih revežev z denarjem in z živili. Poleg tega so posamezne vasi same pobirale in obdarovale še posebej svoje siromake.

Plui

p V nedelje, 16. t. m. bo v mestni deški ljudski šoli v Ptuj ob pol 11. redna letna skupščina okrajnega odbora Rdečega križa v Ptuj. Posebna vabilila se ne bodo razpošiljala.

p Zvočni kino Ptuj predvaja danes in jutri vsakokrat ob 20. „Mesto greha“ vrtnice ljubezni, strasti in greha. Francoska drama.

KUPUJTE

V TISKOVNI DRUŽBI Z O. Z.

Maribor, Cankarjeva 1

Telefon 25-45

Ljubljana

a 22.000 kg ješprenja si je mesna občina ljubljanska zagotovila za svojo prebivalstvo in ga že prodaja na Vodnikovem trgu po 7 din kilogram. Ta ješprenj je za 2 din cenejši kot v trgovinah, zato ga pa vsakdo dobi samo 2 kg naenkrat.

a Ravnanje z odrezki krušnih kart in z boni. Mestni preskrbovalni urad je dobil od Prevoda navodila o ravnanju z odrezki krušnih kart in z boni. Kakor je že znano, bodo trgovine in pekarnice v bodoče dobivale le toliko moke, kolikor bodo mestnemu preskrbovalnemu uradu predložile odrezke od nakaznic za moko in kruh. Trgovine in pekarnice zbirajo odrezke in bone za oddano moko in kruh. Te odrezke je treba sortirati po količinah, ki jih odrezki predstavljajo. Odrezki za 10 kg moke naj se zavijejo v ovoje kakor denar, manjše odrezke naj pa nalepijo na pole. Skrbeti je treba, da bodo odrezki zbrani v zavoj ali nalepljeni tako, da bo vsaka enota predstavljala 10 kg moke. To je potrebno zaradi pregleda in hitrega poslovanja. Vsaka enota odrezkov, ki predstavlja 10 kg moke, mora imeti pritrjen listek s štampiljko trgovca in označbo števila odrezkov in teže moke, ki jo odrezki predstavljajo. Trgovci in peki jamčijo za to, da so odrezki pravilno sešeti in navedbe v vlogi pravilne. V vsakem primeru zlorabe bo Prevod dolžnemu trgovcu ali peku uslovil nadaljnjo dobavo moke. Najkasneje do 14. t. m. in vsakega naslednjega meseca pa morajo trgovci mestnemu preskrbovalnemu uradu vrniti vse one krušne nakaznice, ki jih stranke niso vzele. Prav tako je do 14. vsakega meseca mestnemu poglavarstvu treba izročiti vse glave kart, ki jih morajo trgovcem oddati konsumenti ob prevzetu novih kart za prihodnji mesec.

Kino

KINO UNION. Tel. 22-21. Daddy mala princesa, najboljši film z malo Shirley Temple, izdelan v naravnih barvah.

KINO MATICA. Tel. 22-41. Morski volk. Zgodovinski vefilm. Errol Flynn, Brenda Marshall.

KINO SLOGA. Premiera afriškega filma „Boginja Konga“. Ann Southern in John Caroli.

Kino Sloga, Ljubljana, tel. 2730

predvaja od 12.—14. februarja film

BOGINJA KONGA

Zanimivi pustolovski doživljaji v srcu afriške džungle. V glavni vlogi plavalas lepotica ANN SOTHERN in JOHN CARROLL. — Predstave dnevno ob 16., 19. in 21. uri.

30 vagonov nafte zgorelo v Dragomanu na meji

Ves vlak uničen, 8 bolgarskih železničarjev mrtvih

Med postajama Caribrod na našem in Dragoman na bolgarskem ozemlju se je pripetila v ponedeljek zvečer strahovita železniška nesreča, o kateri poročajo iz Caribroda naslednje podrobnosti:

En kilometer od naše meje je iztiril tovorni vlak, ki je prevažal nafto iz Rusije v Nemčijo. V vlaku je bilo 30 cistern z nafto. Zaradi strahovite eksplozije je zgorela vsa nafta. Požar je bil tako velik, da je osvetljeval vso daljino okolice. Ves vlak je strmoglavil v prepad, potoki gorečee nafte pa so se zlivali v Nišavo. Vseh 48 tovornih vagonov je uničenih, ker so se zarili drug v drugega. Pri katastrofi je zgorelo 8 bolgarskih železničarjev, rešil se je le en zavirač.

Poročila pravijo, da se je pripetila ne-

sreča najbrže zaradi tega, ker so odgovorili zavori, zračno zavoro pa je imelo samo 9 vagonov. Ko je vlak vozil po strmini navzdol, strojevodja ni mogel zavreti zadnjih vagonov. Zaradi silnega trenja so se vžgale osi, od vročine pa se je vnela nafta ter zgorela. Zaradi prevleke hitrosti je na ostrem ovinku iztirila lokomotiva ter potegnila ves vlak za seboj v prepad.

Na kraj nesreče sta prispeli bolgarska in j ugoslovanska komisija. Železniški promet na tem delu proge bo dalje časa prekinjen, ekspresni vlak bo sicer vozil potniki pa bodo morali prestopati. Škodo cenijo strokovnjaki na več milijonov levov.

Iz Beograda poročajo, da so tovorni vlak na postaji Dragoman pregledali in niso našli nobene nepravilnosti. V bližnji vasi se je pripetila strahovita železniška katastrofa, kakršnih malo pomnimo. Požar je zajel vse vagonne in so zgoreli vsi železničarji, razen enega, ki je bil v zadnjem vagonu. Moža pa še niso našli in ne vedo, kakršne poškodbe ima.

Promet z Bolgarijo je prekinjen, prav tako je prekinjena telefonska in brzojavna zveza, ker so zgoreli drogovi in so se žice stopile. Mrtvih železničarjev tudi še niso našli, ker so pod ruševinami. Veliko število delavcev hiti popravljati progo in odstranjevati razbitine, da bo promet čimprej spet vzpostavljen.

Zanimivosti

Ali ste vstali z levo nogo?

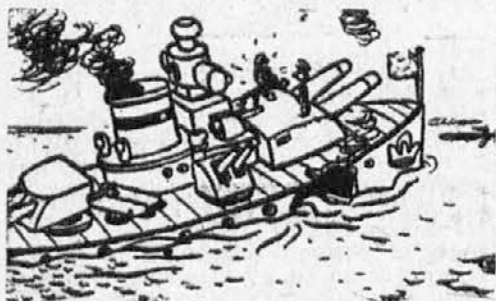
Znanost napoveduje bitko proti slabi volji

»Danes ste nekam slabe volje, gospod, prav gotovo ste vstali z levo nogo, kajne!« Ne, gospod Slabovoljevič zanesljivo ni vstal z levo nogo, ampak je prav krepko skočil z obema nogama iz postelje, a je kljub temu danes nekam slabo razpoložen. Se sam vam ne utegne povedati, kaj mu je prav za prav; vsaka najmanjša stvar ga čudovito razburja. Siten je, da ga okolica ne more prenašati.

Znabiti je danes zjutraj na tisoče in tisoče ljudi slabe volje. »Slab dan« imajo, kot se pravi, vprašujejo se, zakaj jim danes nobena reč ne gre izpod rok. Kar koli počnejo, vse se jim napak zasuje. Tu ni pomoči, kajti človek je bolan. Znabiti bi najbolje imenovali to bolezen »otrplost ali okorelost duše«.

Ali je mar slabo razpoloženje zares bolezen? S tem vprašanjem so se pečali že nešteti znanstveniki, med njimi tudi nemški zdravnik dr. Braun, ki je o tej zadevi napisal dolgo študijo v nekem medicinskem glasilu. Dr. Braun je prišel na podlagi dolgoletnega proučevanja do zaključka, da je človekova slaba volja neke vrste organska motnja. Čim bi znanstvenemu svetu uspelo odkriti povzročitelja, bi bilo lahko najti zdravilo. Prav gotovo bi potem našli čudovito rastlino, ki bi raznežila še tako kisel obraz. Nekoč v bodočnosti bo zdravnik samo dejal: »Gospod ali gospa, vi imate nekoliko preveč kisline v krvi. Treba bo odstraniti kislino!« Nato bo sedel in napisal recept: »Dve žlici dnevno...« Zdaj je seveda vseeno, ali bodo morda to »pilule veselja« ali pa si bomo dobro voljo vtrli s kakšnim mazilom. To ni važno, poglavito je, da vemo, da je slaba volja v zvezi s kemijskim sestavom naše krvi.

Nekateri ljudje so tako slabe volje,

— Ali je bila ladja torpedirana?
— Ne, samo »postarala« se je in omagala!

Guy de Maupassant:

Razgovor v vlaku

Ivan se je prikazal pri vratih, da bi izvršil nova navodila.

Ta je presenečen izbulil oči.

Zajecljal je:

»Toda gospodarica«

Nadaljevala je:

»Ne, ti ne boš šel z menoj, premislila sem si. Jaz hočem, da ostaneš v Rusiji. Na, tu imaš denar za povratek. Daj mi svojo čepico in svoj plašč.«

Stari služabnik se je preplašen odkril, prožil svoj plašč, vedno pokoravajoč se brez ugovora, navajen na nenadne zahteve in muhe svojih gospodarjev. In oddaljal se je s solzami v očeh.

Vlak je odbrzel proti meji. Nato je grofica Marija rekla svojemu sosedu:

»To je za vas, gospod, vi ste Ivan, moj služabnik. Samo en pogoj vam stavim: to je, da ne boste nikoli z menoj govorili, da mi ne boste rekli niti besede, niti da bi se mi zahvalili, niti kar koli.«

Neznanec se je priklonil, ne da bi izpregovoril besedo. Kmalu so se zopet ustavili in uradniki v uniformah so stopili v vagon. Grofica jim je prožila listine in pokazala na človeka, ki je sedel v kotu oddelka.

»To je moj služabnik Ivan, čigar potni list je tukaj.«

Vlak se je spet premaknil.

Vso noč sta ostala nasproti, molčala sta obadva. Ko je napočilo jutro in se je vlak ustavil na neki nemški postaji, je neznanec izstopil; nato je pri vratih dejal:

»Oprostite mi, gospa, da sem prelomil svojo obljubo; toda spravil sem vas ob služabnika, moral bi vam ga nadomestiti. Ali ničesar ne potrebujete?«

Odgovorila je hladno:

»Pokličite mojo sobarico!«

Storil je to. Nato je izginil.

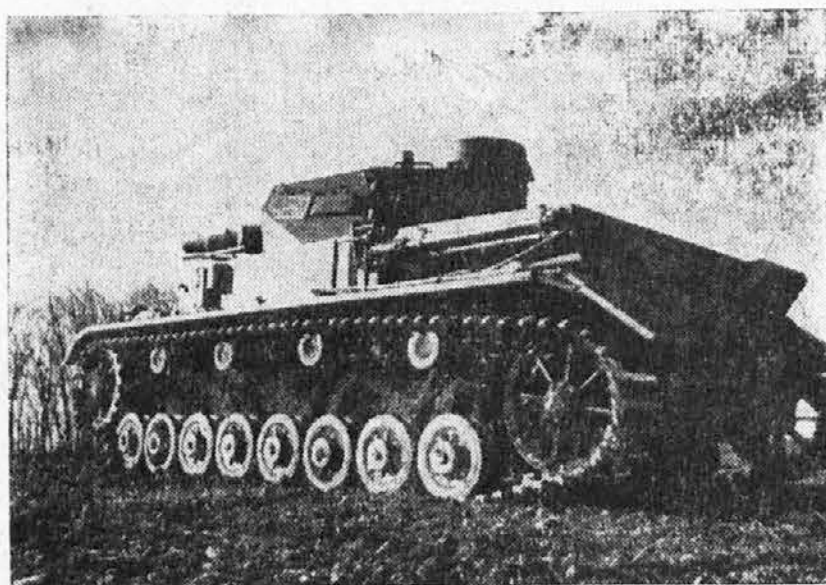
Prispeli so v Menton.

da včasih niti samih sebe ne morejo prenašati. Ti se morajo še zlasti varovati prevelikega uživanja kisljih jedi. F. Hoff je dokazal, da so ljudje, ki so pogosto uživali preveč kisle jedi, bili najčrše slabe volje. Sicer pa je znano, da preveliko oksidiranje krvi povzroča utrujenost, ki sili človeka k počitku. V dejavnosti mišic namreč nastajajo izvestne krvne kisline, ki neugodno vplivajo na delovanje mišic ter preprečujejo njih normalno delo. Prof. dr. Dennig

je vršil poskuse s sportniki. Dajal jim je neki preparat, ki sicer ne umirja živcev, ampak samo paralizira krvno kislino. Poskus je pokazal, da so bili sportniki, ki so uživali dr. Dennigov preparat mnogo bolj sveži in boljše volje.

Znanost je torej napovedala bitko proti slabi volji. Znabiti ji bo kmalu uspelo najti lek, s katerim bo mogoče razveseliti še tako kisel in siten obraz. Potem bo seveda vseeno, ali bomo zjutraj vstajali z levo ali desno nogo!

Železne gosenice, ki orjejo saharso puščavo

Z lupljenjem krompirja je zaslužil milijone

Kdor ima v Ameriki talent za dobre ideje ter je le malo iznajdljiv in premeten, ta kaj lahko nabere lepo premoženje. Zakaj ondi gredo pametne reči še vedno v denar, zlasti če so nekoliko senzacionalno zabeljene. Tako je na priključku postal milijonar neki Stuart Milford, ki je pred nekaj leti odprl v najbolj živahnem predelu New Yorka delavnico, kjer so žagali drva za kurjavo. Ta posel mu je šel kaj težko, kajti na vogalu ulice je bila dobro vpeljana konkurenca, ki mu ni »dala dihati«. Toda nekega dne je Milfordu, ki je bil z žaganjem drv prišel na rob propada, šinila v glavo »nova ideja«. Svojo žago je likvidiral, obenem pa odprl trgovino, v kateri je prodajal samo olupljen krompir. Stvar je primer-

no razbobnal po časopisju. In gospodinjice so se zares za stvar ogrele. Rade so plačevale tistih par centov več, da so si prihranile lupljenje krompirja. Milfordu je posel cvetel, odjemalk je bilo toliko, da je moral odpreti v velenosti še nekaj podružnic. Danes je mož milijonar, njegovi uslužbenci pa še vedno lupijo newyorškim gospodinjam krompir.

ZEMLJEVID CENTRALNE AZIJE

Znani raziskovalec Sven Hedin je pred dnevi izdelal prvo natančno zemljepisno karto Centralne Azije. Ta predel Azije je bil v dosedanjih zemljevidih označen z belo liso, ker so bili tam mošnji predeli še neraziskovani.

»Samo enkrat sem govorila s tem človekom, pa se mi zdi, kot da bi ga poznala že dvajset let.«

In kadar sta se srečala, sta se pozdravila z bridkim, ljubeznivim pozdravom. In čutil sem, kako je srečna, ona, tako zapuščena in ki je vedela, da je izgubljena, čutil sem, da je srečna, da je ljubljena s spoštovanjem in vztrajnostjo, s prefinjeno poezijo in s to, na vse pripravljeno vdanostjo. In kljub temu, zvesta svoji trmi, je obupno odklanjala, da bi ga sprejela, da bi vedela njegovo ime, da bi govorila z njim.

Govorila je: »Ne, ne, to bi me raznežilo, to čudno prijateljstvo. Midva morava ostati tujca drug drugemu.«

Kar se tiče njega, je bil neke vrste Don Quichot, kajti ničesar ni napravil, da bi se približal. Do konca je hotel držati nesmiselno obljubo, ki jo je dal v vagonu, da ne bo nikoli govoril z njo.

Često se je med dolgimi urami slabosti dvignila s svojega naslanjača in je odgrnila zaveso, da bi pogledala, če je pod njenim oknom. In ko ga je uzrla, negibnega na klopi, se je vrnila s smehljajem na ustih.

Nekega jutra, proti deseti uri, je umrla. Ko sem stopil iz hiše, je prišel k meni s spreminjenim obrazom; vedel je že novico.

»Rad bi jo videl trenutek, pred vami,« je rekel.

Prijel sem ga za roko in se vrnil v hišo. Ko je bil pred njeno posteljo, jo je prijel za roko in ji pritisnil poljub, nato pa odbežal kakor neumen.

Doktor je znova obmolnil ter povzel: »Evo, gotovo najnenavadnejša zgodba iz vlaka, ki jo poznam. Reči moram tudi, da so ljudje včasih smešni.«

Neka ženska je mrmrala polglasno: »Ta dva sta bila mani neumna, kot bi si kdo mislil, bila sta... bila sta...«

A govoriti ni mogla več, tako je jokala. Ko so obrnili pogovor, da bi jo pomirili, ni nihče vedel, kaj je hotela reči.

»Tiger« in ljubezen

Nekoč so prijatelji vprašali slavnega francoskega državnika Clemenceaua, če je sploh bil kdaj zaljubljen in kako sodi o ljubezni. Clemenceau jim je odgovoril:

»Seveda, seveda, tudi mene je okužila ta bolezen, ki so ji ljudje po nevednem dali tako lepo ime. Ljubezen je kot kužna bolezen, ki jo mora preboleti vsak človek vsaj enkrat. Mnogi postanejo po prvi okužbi sploh imuni proti tej bolezni in nikoli več jim ne pride na um, da bi se še kdaj zaljubili. Če bolezen napade dve bitji, moža in ženo, kot je navadno, potem je onemu, ki je stvar že prebolel, njegov sosed naravnost neznosen. Toda sreča je, da pravi slej ozdravi tudi drugi...«

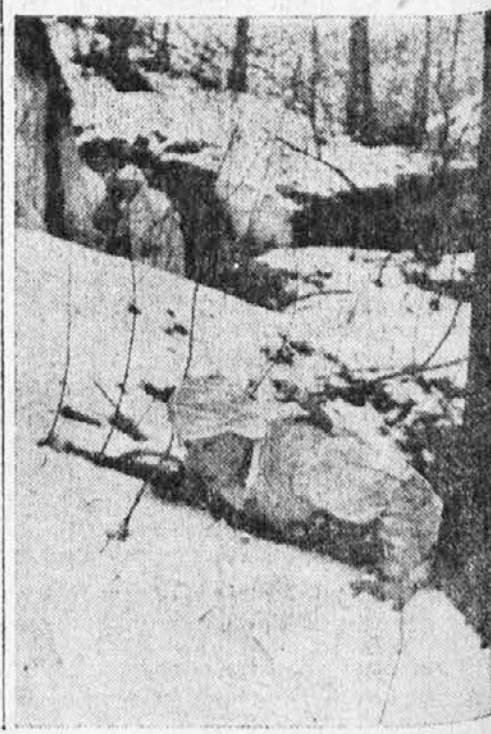
Obvezni bonboni

Francosko prosvetno ministrstvo v Vichyju je izdalo pravilnik o obveznem uživanju in razdeljevanju vitaminskih bonbonov med ljudsko in srednješolsko mladino. Otroci od šestega do petnajstega leta bodo dobivali vitaminske bonbone, ker je bilo zdravniško ugotovljeno, da zaradi slabe hrane silno hujšajo ter so neodporni proti boleznim. Bonbone bodo dobivali po naslednjem vrstnem redu: v ponedeljek bonbone z vitaminom B in C, v sredo bonbone z vitaminom A, vsak petek pa bonbone z vitaminom B in C. Ministrstvo je prepričano, da bo s temi vitaminskimi bonboni nadoknadilo slabo prehrano francoske mladine.

Garda maršala Pétaina

Pred nedavnim je bila organizirana nova garda, ki straži sedež maršala Pétaina, šefa francoske države. Gardisti so oblečeni v modre uniforme, na glavi imajo jeklene čelade, na rokavi pa bele rokavice. Pétainova garda šteje skupno 200 mož. Člani garde so izbrani izmed najboljših orožniških podoficirjev, poveljujejo pa jim elitni častniki.

Z albanskega bojišča

Maribor

Nekoliko besed pred začetkom nove sezone dela

Od nekega prijatelja našega lista, ki je sam stavbeni tesar že okoli 20 let, smo prejeli daljši dopis iz katerega povzemamo sledeče:

Iz dnevnega tiska, pa tudi iz vsakdanjega življenja spoznavamo tudi pri nas posledice, ki jih je povzročil evropski vojni požar. Osebito jih čutijo gospodarsko šibkejši sloji, zlasti pa delavstvo. Nastala je že nedosegljiva dragnja, nekateri življenjske potrebe ne morejo dobiti v omejenem obsegu, nekaterih vajo le v obsegu zmanjkalo. Zaradi težkoč v navi surovin itd. je marsikatero podjetje omejilo svoje obratovanje, v zvezi s tem pa je naraslo tudi število nezaposlenih, ki si morajo sedaj sami poiskati možnosti, da prebijejo vsaj zimo, v upanju, da bodo laže našli zopet zaposlitev, ko bo skopnel sneg. Mnogi med njimi so razvezani samo na podpore, dosti je pa tudi takih, ki ne prosijo iz potrebe, ter pomejijo s tem samo nevšečnost za one, ki so pomoči res potrebni. Hvalevredna je akcija za zimsko pomoč, za katero je dala pobudo banska uprava, ter tako zbira med premožnejšimi prispevke za reveže.

Vendar samo ta akcija zimsko pomoči ne more v celoti rešiti vprašanja nezaposlenosti, ki zlasti naraste v zimskih mesecih, ter najti pomoč vsem potrebnim. Da bi se število onih, ki bi prišli v poštev za podporo iz fonda zimsko pomoči zmanjšalo, kar praktično pomeni,

da bi potem vsi potrebni dobili izdatnejše podpore, bi bilo po mojem skromnem mnenju treba ukreniti še dvoje.

Prvič bi se naj zvišale mezde delavstvu v sorazmerju z draginjo. Danes plača delavec ne zadošča niti za golo življenje, kaj šele, da bi si v poletnih mesecih zaposlitve prihranil tudi še kaj za zimo, ko se nujni izdatki v veliki meri povečajo, nasprotno pa mnogi, zlasti sezonsko zaposleni, izgubijo baš takrat svoj kruh.

Nadalje bi trebalo paziti na to, in zlasti velja to za sezonske delavce, da bi v vsakem kraju dobili prvenstveno zaposlitev domači ljudje, nato pa šele oni, ki za majhen denar opravi to delo ter daje celo iz drugih delov države. Šele v pomanjkanju prvih bi naj prišli tudi sleđnji na vrsto. Posebej naj bi se polagala važnost na to, da bi se s podeželja jemali le taki ljudje, ki so res navezani na to, da z zaslužkom za delo svojih rok vzdržujejo sebe ali še celo koga drugega. Kajti med današnjimi delavci, ki prihajajo s podeželja v mesto, so tudi posestniški sinovi, ki bi lahko našli delo doma. Sedaj si pa rajši najamejo dninarja, ki jim za mal denar opravi to delo ter jim daje na ta način možnost, da zase poiščejo zaslužka drugod. Ko pride zima, ostane dninar brez dela in zaslužka, prihraniti si preko leta tudi ni mogel ničesar. Ali ne bi bilo pravilneje, da bi posestniški sin

ostal na svoji zemlji, dninar pa bi se podal za svojim zaslužkom. Kajti ta je itak vezan na to, da si svojo dnevno hrano kupi, medtem ko si prvi lahko poleg cene domače hrane mnogo prihrani pri zaslužku, ki je za druge, ki živijo izključno od svojih plač, majhen ali celo preizek. Počasj se navadi na mesto, kateremu pogosto pade v breme tudi tedaj, ko event. izgubi svojo zaposlitev.

Zaradi vsega navedenega naj bi se v mestih zaposlovali v prvi vrsti delavci, ki stanujejo v mestih, in šele v pomanjkanju teh podeželci, ki pa naj bi se izkazali z uradnim potrdilom, da so res potrebni dela in zaslužka, ki ga doma nimajo. Zaposlenim naj se določi mezda, ki bo primerna današnjim cenam, med onimi, ki prosijo na zimo pomoči in podpore, pa naj se vodi točna evidenca, ali so preko poletja vobče poizkušali najti zaposlitev. Ako se omejimo v tem pogledu med sezonsko zaposlenimi samo na stavbeno stroko, bi moral prosilec za zimsko pomoč predložiti potrdilo ne samo enega mestnega stavbenika, da je iskal pri njem zaposlitve, podjetnik pa naj bi tudi v potrdilu navedel, zakaj delavec ni dobil dela.

Pred novo sezono stojimo, Morda ne bi bilo slabo, ako bi se gornja izvajanja upoštevala vsaj deloma i preko poletja i pozimi pri razdeljevanju podpor. B. Č.

Objave Preskrbovalnih uradov

Preskrbovalni urad na Pobrežju na znanja, da so trgovci na Pobrežju in na Tezencu prejeli za tekoči teden samo polovico pripadajoče količine krušne moke, to je pol kilograma na osebo. Tému niso krivi niti trgovci, niti Preskrbovalni urad na Pobrežju.

Mestni preskrbovalni urad poziva vse trgovce, obrate itd., ki so dobivali slad-

kor od tukajšnjih veletrgovcev, da javijo svojo potrošnjo na osnovi potrošnje iz l. 1938-39 in sicer: trgovci pri Združenju trgovcev za mesto Maribor, ostali obrati, to so slaščičarji, industrija, lekarnarji itd. pa pri mariborskem mestnem preskrbovalnem uradu, Orožnova ul. 2/I. Prijave je podati dne 12. t. m., najkasneje pa 13. t. m. dopoldne.

Ruski večer preložen

na nedeljo 16. februarja 1941 ob 20. uri v Narodnem domu

Maribor bo dobil več novih zgradb

Lanska gradbena sezona v našem mestu spada med najživahnejše, nobeno leto se še ni toliko gradilo, zlasti kar se tiče velikih zgradb. Saj so lani začeli graditi veliki Hutterjev stanovaljski blok pri mestnem parku, dalje palačo Vojne zavarovalnice, veliko poslopje za novo realno gimnazijo na desnem bregu Drave v Zolgerjevi ulici itd. Pomlad se nam zdaj bliža z naglimi koraki, pričakovali je, da bodo nekako v teku enega meseca nadaljevali začeta dela na vseh zgradbah ter jih tudi dovršili v novi sezoni. Pojili tudi do vrha, da bo letos v septembru dograjen tudi tako težko pričakovani paviljon splošne bolnišnice. V novi sezoni se nam obejajo zopet nekatere velike gradnje. Tekstilno podjetje Ehrlich je prijavilo novogradnjo velikih stanovanjskih objektov med

Jezdarsko in Zolgerjevo ulico. Podjetje se je pri nakupu tega zemljišča obvezalo, da bo vsakih pet let zgradilo po en stanovanjski objekt, dokler ne bodo prazna stavbišča zazidana. Izgleda pa, da bo začelo kar z gradnjo več objektov hkrati, ker se s tem gradbeni stroški znižajo. Pri Hutterjevi tovarni bodo zgradili letos ogromno skladišče, ki bo zavzemalo 2600 kvadr. metrov zazidane površine.

Pri vseh teh delih bo našlo zaslužka mnogo delovnih moči, kar je treba zlasti pozdraviti zaradi tega, der je v letošnji zimi marsikdo izgubil svoj zaslužek, sezonsko zaposleni ljudje pa najbolj občutijo povišanje cen življenjskim potrebščinam, zlasti ker tudi v času njihove lanske sezone niso zaslužili toliko, da bi bili kos današnji draginji.

Neumorno delo sokolskega odra v Studencih

Sokolski dramski odsek v Studencih kljub težkim časom s svojimi poizvedovalnimi igralci prav pridno deluje ter je v letošnji sezoni šlo preko desk že rekordno število predstav, ki so vse privabile toliko občinstva, da ga dvorana ni mogla vsega sprejeti. Posebno uspela je narodna igra »Deseti brat« nato pa »Scampolo«, nad vse pa bo zadovoljila vsakogar komedija v treh dejanjih »Raj potepuhov«, ki jo bodo prikazali v soboto, 15. in nedeljo, 16. t. m., vsakokrat ob 20. Je to z naravnim humorjem prepojena igra ter prav primerna za pustni čas in one, ki se radi od srca nasmejejo.

CENE ŽITA NA MARIBORSKEM TRGU

Kakor poroča tedenski pregled cen mestnega tržnega nadzorstva na mari-

borskem trgu, so konec preteklega tedna prodajali žito po sledečih cenah (vse cene veljajo za količino 1 litra): pšenica 3.50—4 din, rž 3.50 din, ječmen 3 din, koruza 2.50—3 din, oves 2—2.50 din, proso 3.50 din, ajda 2.25—2.50 din, proseno pšeno 8 din, ajdovo pšeno 9—11 din, fižol 5—6 din.

v V srednješolski službi sta napredovala v 7. skup. profesorja Konrad Stražar in Jerdo Kaučič, oboje iz Maribora.

m Odlikovani so bili z redom sv. Save 4. stopnje ravnatelj učiteljskega dr. Franc Sušnik ter profesorji dr. Ignacij Fluderšnik, Josip Pirnat, Simon Milač, Ervina Ropas in Evgen Vaken, vsi v Mariboru.

* Pisarniške potrebe tiskovine pri Hinko SAX, Grajski trg.

m Ljudska univerza v Studencih. Jutri bo predaval dr. Vilko Marin iz Maribora o temi »Kaj podeduje otrok od svojih staršev«.

m Predpustne sale bo priredil zimsko sportni odsek SPD Maribor v soboto, 15. febr., pri Senjorjevem domu. Planinci in smučarji dobrodošli!

m Literarni večer v Ljudski univerzi. V petek, 14. februarja, ob 20. bo v dvorani Ljudske univerze na Slomškovem trgu literarni večer članov Literarnega kluba iz Ljubljane. Svoja dela bodo brali: Campa, Dular, Kastelic, Magajna, Sali in Vipotnik.

optični predmeti?.. peteln

m Otvoritev predavanja letošnjega »Maternskega tečaja« je bilo sinoči v dobro zasedeni dvorani Ljudske univerze. Predaval je dr. Meško »Družina in njeno poslanstvo«. — Drevi je na sporedu predavanje primarija dr. Radšla »Rodbina v boju proti tuberkulozi«. Podrobneje o obeh predavanjih bomo spregovorili jutri.

* »PUTNIKOVI« izlet v Budimpešto. 22. do 26. februarja. Zadnji dan za prijave je jutri! Prospekti pri »Putniku«.

m Nogo je podstavil na cesti neki učenec meščanske šole pri Sv. Lenartu v Slov. goricah 66 letni kmečki dninarici Konrad Genovefi. Starka je padla ter si zlomila roko.

m Konj je brenil v brado 45 letnega posestnika Ivana Stajnhara iz Oplotnice, da je moral v bolnišnico.

m Železen obroč je padel na nogo 43 letnemu delavcu v delavnišah drž. železnice Karlu Pipenbaherju ter mu jo zlomila.

m Po stopnicah je padla ter se poškodovala po hrbtu Elizabeta Ferkova, žena šolskega upravitelja od Sv. Miklavža pri Hočah.

Ali želiš kaj kupiti ali prodati:

Oddaj ...

mali oglas v »Večernik«

* Vsi časopisi, domači ter inozemski pri Hinko SAX, Grajski trg.

m Sokolsko društvo Maribor matica bratsko poziva moško članstvo, da se udeleži zelo aktualnega zdravstvenega predavanja, ki bo danes, 12. febr. z začetkom ob 19. v Sejni dvorani Sokolskega doma.

Sport

Priprave za prvenstvo Kobanskega

Prireditelji »Kobanskega tedna«, ki so se letos odločili tudi za prireditve zimsko sportnih konkurenca za naslov prvaka Kobanskega, so zaradi velike manifestacije slovenskih smučarjev v Celju preložili svoj prireditev na 16. februar. To pridobitev v času za priprave so izkoristili selniški smučarji za zgraditev nove skakalnice v Spodnji Selnici. Nova skakalnica na posestvu g. Serneca je boljša od prejšnje ter je oddaljena od avtobusne postaje le 5 min. Prometne zveze so torej jako ugodne. Če bi vreme preprečilo tekmovanje v

m 60 oseb se je prijavilo pri pobreskem Preskrbovalnem uradu, da bodo kupovale kruh pri pobreskih pekarnah, vsi drugi so se odločili za nakupovanje moke. Ako ne upoštevamo Scherbaumovih podružnic, je na Pobrežju 10 pekovskih obratov.

* Zadržno predavanje. V soboto, dne 15. februarja predava v dvorani Ljudske univerze, Slomškov trg 17, ob 20. uri g. prof. inž. Fr. Degen o temi: Ekonomski sistem. Predavanje je pristopno za vse. Vstopnine ni.

* Inserati za vse časopise pri Hinko SAX, Grajski trg.

* Ker sta v soboto šef baleta Žukovskij in primabalerina Vasiljeva zadržana radi slavnostne predstave v Nar. gledališču v Beogradu v korist zimске pomoči se vrši »Ruski večer« v nedeljo, 16. febr., ob 20. uri v Narodnem domu.

* Večer »Kola« 22. febr. bo zelo pester. Pridite. Vstopnina din 10.—.

Državna razr. loterija

GLAVNO ZREBANJE RAZREDNE LOTERIJE

(3. dan glavnega zrebanja)

Din 100.000.—	3002 47711
Din 80.000.—	27621
Din 50.000.—	5395 81429 84491
Din 30.000.—	14024
Din 24.000.—	93052
Din 20.000.—	5532 77845 82524
Din 16.000.—	31454

Din 10.000.—: 6148 14511 29030 36314 51496 53840 67144 77711 77483 91036

Din 8000.—: 4254 20083 31558 34214 36912 42666 52398 61890 63749 64778 70597 84298 89614 90802 97605

Din 6000.—: 5568 6743 10414 19363 22506 25046 29677 29702 32812 34866 36241 50008 62831 65659 67390 72249 73931 75784 84747 93527 96723

Din 5000.—: 2297 4841 5283 6533 6748 17417 18656 22243 24879 28984 33071 33246 37693 41351 47234 49108 51381 52350 62281 63901 67167 69285 72386 74668 75427 82679 83642 85239 99208

Din 4000.—: 1829 3834 3886 4585 4906 8849 11742 14329 18050 19353 22468 23196 25596 27581 31057 31108 35714 41773 41898 53353 57460 57773 58009 63324 63480 64047 70222 70517 71876 73101 78359 79253 81535 81754 86341 88391 91742 91767 93414 98682

(Brez jamstva.)

Pri nas kupljene srečke so zadele sledeče dobitke: din 24.000 št. 42521, din 10.000 št. 63742, din 5000 št. 59955 in 75427, din 4000 št. 3886.

Bančna poslovalnica DEZJAK, Maribor Gosposka ulica 25 (tel. 20-97)

m. Nočno lekarniško službo bosta vršili od 8. do vključno 14. febr. lekarna pri Zamorcu, Gosposka ul. 12, tel. 28-12, ter lekarna pri Angelu varuhu, Aleksandrova 33, tel. 22-13.

Narodno gledališče

Sreda, 12. febr.: zaprto. (Gostovanje v Celju).

Četrtek, 13. febr., ob 20.: »Sumljiva oseba« Red C.

Petek, 14. febr.: zaprto.

Sobota, 15. febr., ob 20.: »Habakuk«. V korist Združenja gledaliških igralcev.

Finžgarjeva proslava v Mariboru. Mariborsko gledališče pripravlja najboljšo Finžgarjevo dramo »Razvalino življenja«, da z njo proslavi 70 letnico zaslužnega slovenskega pisatelja F. S. Finžgarja.

Druga ponovitev »Sumljive osebe«. — ene najduhovitejših in najzabavnejših Nušičevih komedij, ki je bila pri dosedanjih predstavah tako simpatično sprejeta, — bo v četrtek. Na vrsto pride red C.

Kino

* ESPLANADE KINO. Od danes »V ženskem carstvu«, sodeluje 135 najlepših hollywoodskih žena. Razkošje, sijaj, bajne toalete.

* GRAJSKI KINO. Danes veliki film iz afriškega pragozda »Kongo Ekspres«, Willy Birgel, Marianne Hoppe, Rene Deltgen.

* UNION KINO. Od danes do četrta zabavni film »Samo za moške«, prvi film v srbo-hrvatskem jeziku.

* KINO STUDENCI. 10. febr. »Pripadam tebi« (Zlomljena sreča).

Po nalogu MZSP si je ogledal skakalnice kot njen delegat tudi g. Kranjčec, ki se je odločil za novo skakalnico v Selnici. Na tej bodo v nedeljo skakalne tekme za prvenstvo Kobanskega, za vsak slučaj pa kljub neugodnemu vremenu pripravljajo tudi smuško progo od Sv. Duha do Selnice.

Po dosedanjem razporedu je določen

start za smuk ob 11. pri Sv. Duhu na Ostrcem vrhu, začetek skakalnih tekem pa ob 15. Smuško prvenstvo Kobanskega naj bo prav tako, kakor minuli celjski izlet, manifestacija slovenskega smučarstva, ki naj obenem povzdigne tudi zanimanje za kobanske smuške terene, ki jih marsikdo povsem neupravičeno zapostavlja.

Deveti Orožnov smuk preko Pohorja

V nedeljo, 16. februarja, bo letošnji IX. Orožnov smuk preko Pohorja, ki predstavlja vsakoletno težko preizkušnjo naših turnih vozačev. Udeležba tega tekmovanja je

mogoča vsakomur, vendar na lastno odgovornost. Udeleženci se bodo zbrali 15. febr. zvečer pri Mariborski koči, kjer bo sta zbirala prijave gg. Evgen Vuga ter inž. Majhen. Vsakdo se mora izkazati z osebno

legitimacijo ter plačati pred startom prijavnino din 20.— za osebo.

Start bo ob 6. zjutraj v nedeljo, pri Mariborski koči. Proga vodi mimo Ruske kočice, na Klopni vrh, kjer je prvi počitek in prva kontrola, nato mimo Koče na Pesku, čez Šintlarico in Jezerski vrh do Senjorjčevega doma, kjer bo glavni odmor in glavna kontrola. Zadnji del proge vodi čez Črni vrh, Malo in Veliko Kopo v Vuzenico. Dolžina proge 52 km, vzponov je 1800 metrov, smuka pa 2600 m. Vsakdo dobi pri startu kontrolni listek, sicer se smatra start za nepravilen. Progo je prevozil oni vozač, ki se javi v vlakcu, ki odhaja iz Vuzenice ob 19.21 ter odda vodji izleta kontrolni listek. Podrobneje se bodo raztolmačili sodelujočim pogoji tekmovanja v tej krmarski vožnji na predvečer v Mariborski koči. Vsi udeleženci, ki bodo prevozili progo, dobijo tudi letos častni znak Orožnevega smuka.

Prvenstvo MZSP v Ribnici

ISSK Maribor bo priredil v nedeljo-16. februarja, v Ribnici na Pohorju podvezino prvenstvo v norveški kombinaciji in skokih. Ob 9. bo tek na 18 km s startom in ciljem v Ribnici, ob 14. pa skakalne tekme na skakalnici v Ribnici. Pravico tekmovanja imajo verifikirani tekmovalci MZSP s potrjeno in obnovljeno izkaznico. Zrebanje startnih števil bo 15. febr., ob 20.30, pri Puru v Ribnici, prisostvovati mu morajo zastopniki vseh udeleženi klubov. Rezultati bodo objavljeni v nedeljo po končanih tekmah. Prvi trije v teku ter prvi v skokih dobijo lepe plakete, zmagovalci v kombinaciji poleg naslova prva MZSP še pokal, 2. in 3. pa plaketo.

Smuški sport osvaja tudi podeželje

Pri Sv. Trojici v Slov. gor. so bile v nedeljo meddruštvene smučarske tekme, v ka-

terih so nastopili člani in naraščaj sokolskih društev Sv. Trojica in Sv. Lenart v Slov. gor. Zaradi odjuge se je start malo zakasnil, tekmovalo je vsega 8 članov in 17 naraščajnikov. Člani so imeli 6 km dolgo progo, ki je bila mojstrsko izpeljana, naraščajska pa je bila krajša. Kmalu po startu članov so se pričeli vračati naraščajniki, zmagal je Trojčan Konrad Kramberger, drugo mesto je pripadlo Lenarčanom. Med članstvom je zmagal Lenarčan Doki Zdravek, drugi je bil Rozin Roman. Kljub južnemu snegu, ki je povzročil več padcev brez večjih nezdod, so tekme potekle v popolni disciplini ter so neprimakovano uspele.

Tudi Odsek pri Sv. Trojici je priredil pod vodstvom Rudeka Pema mladške tekme na krajši in naraščajski na daljši progi. Pri mladcih je zmagal Stanko Markeš, pri naraščaju pa Stanko Divjak.

s. SSK Bratstvo na Pobrežju bo priredil 16. II. ob 17. v dvorani Sokolskega doma na Pobrežju sportno reduto z nagrado najlepših mask.

MALI OGLASI

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din. Kdor išče službo, plača za tak oglas namesto 15.— din samo 12.— din. Mali oglasi za ženitve, dopise, posest, trgovsko in obrtno reklamo na stanje namesto 15.— din 20.— din. Vsaka nadaljnja beseda v teh oglasih stane 2.— din. Za pismene odgovore glede uslovov v malih oglasih znaša posebna pristojbina 3.— din, kateri znesek je treba priložiti v znakah. Male oglase je treba plačati takoj pri naročilu. Pri pisemnih naročilih so lahko plačani v znakah. Za vse male oglase, če so debelo tiskani, velja dvojna tarifa.

KAM, KJE?

do 20 besed 20 din, vsaka nadaljnja beseda 2 din

KONCERT

v španskih oglasnih narodnih nošah. Nastopi danes in jutri damska kapela v restavraciji »Lutomer«.

SLUŽBO DOBI

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

PLAČILNA NATAKARICA Boljši hotel na Gorenjskem potrebuje takoj prvovrstno moč. Znanje jezikov. Celoletna sezona. Na račun. Vse ostalo po dogovoru. Ponudbe poslati p. »Prvovrstna moč« na oglasni oddelček »Večernika«.

FRIZERKA

dobra moč, dobi službo. Nastop takoj. Plača po dogovoru. Ponudbe na ogl. oddelček »Večernika« pod »Mlada moč«.

IZVEŽBANO ŠIVILJO

za stroj na verižni vboj sprejme »Weka«, Maribor, Cankarjeva 2.

RAZNAŠALCA

s kolesom sprejemno takoj. Pismene ponudbe z natančnimi podatki na oglasni oddelček »Večernika« pod »Raznašalec s kolesom«.

SLUŽBO IŠČE

do 20 besed 12 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

NATAKARICA poštena, vesele zunanjosti. Išče službo kjer koli najraje v Mariboru ali na deželi. Ponudba poslati na Mari Reber nak, Suhadol, Hoče. 22754-3

PRODAJALKA

vestna in poštena, išče mesto v Mariboru ali okolici. Voljna je pomagati tud, v gospodini. Ponudbe na oglasni oddelček »Večernika« pod »15. marec«.

20 LETNO DEKLE

išče službo v manjši gostilni za poslužnico, pomagala b. tud v kuhinji. Ponudbe na oglasni oddelček »Večernika« pod »Natakarica«.

STANOVANJE ODDA

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

V najem se odda enodružinska

KOMFORTNA VILA

z vrtno in 5. okraju. Na željo garaža. Naslov v oglasnem oddelčku »Večernika«.

PREHRANA

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

DVA GOSPODA

sprejem na hrano in stanovanje ter dva sanit. na hrano Sloveška ul. 8, dvorišče.

SOBO ODDA

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

BOLJŠA GOSPODIČNA

se sprejme na stanovanje in hrano Einspielerjeva 26

Iščem

GOSPODIČNO

ki bi bila voljna sprejeti soto novak. Event. tud s hrano. Naslov v oglasnem oddelčku »Večernika«.

Mirna, lepa

OPREMLJENA SOBA s posebnim vzhodom se takoj odda v Kamniški ul. št. 7.

SOBO IŠČE

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

Iščem

PAZNO SOBO

v mestu Mariboru. Naslove pustiti v avtodelavnici »Pia« Franciškanska 13.

POSEST

do 20 besed 20 din, vsaka nadaljnja beseda 2 din

Prodajam

TRGOVSKO HIŠO

s trgovino in gostilno ter dve ma gospodarskima poslopijema popolnoma novo ob banovinski cesti pri Slov. Bistrici. Ponudbe na oglasni oddelček »Večernika« pod »Trgovska hiša«.

DENAR

do 20 besed 20 in, vsaka nadaljnja beseda 2 din

Iščem

5000 DIN GOTOVINE

za 6 mesecev z 8% obrestini proti garanciji. Vpraša se v oglasnem oddelčku »Večernika«.

OBRT - TRGOVINA

do 20 besed 20 din, vsaka nadaljnja beseda 2 din

TRGOVCI!

Cvetlični med. vosek in la. orehova jedrca kupite najceneje v Medarni, Ljubljana, Židovska ulica 15.

POHIŠTVO-OPREMA

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

MODERNA JEDILNICA črna, malo rabljena (13 komadov) in spalnica, kavkaški oreh »fiodrana« se proda pri starinaru Donko. Vetrinjska ul. 24.

ŽENSKI KOTIČEK

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

MODRČKI

stezniki, rokavice, nogavice, damsko perilo naiceneje pri S Keuš-u Stolna 1. 11406-18

STEKLENICE

1/2 in 3/4 l. kupuje drogerija Kane.

BARVANJE LAS

TRAJNI KODRI z najnovejšim aparatom in preparatom z garancijo po znižanih cenah. Salon Mraškič, Maribor, Koroška c. 7.

OPOZORILA

do 20 besed 20 din, vsaka nadaljnja beseda 2 din

NAZNANILO.

Preselil sem svojo krojaško delavnico iz Aleksandrove c. v Jurčičevo ul. 4-I. Vsem drž. nameščencem 10 odst. do rust Krojaški salon Jakob Erbus.

ZIVALI

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

Zatekla se je pred 10 dnevi PSICA belorumenca, velika, sliši na ime »Tisa«. Naiditefi naj jo odda proti nagradi na naslov Ivan Polanec, mesar, Počehova 51 pri Mariboru, ali Francu Lončarju, mesar, Sv. Jurij ob Ščavnici.

GLASBILA

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

Kupim rabljen

RADIO - APARAT

Ponudbe pod širo »Novejši model« na oglasni oddelček »Večernika«.

VOZILA

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

Kupi se dobro ohranjeno

ZENSKO KOLO

Ponudbe se sprejemajo v »Češkem magazinu«, Ulica 10. oktobra.

Nogavice trajne

po »Nimela« kopeli

»NIMELA« SAMOPRODAJA CELJE, poštni predal 2

Dobi se v drogerijah in trgovinah

RAZNO

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

VEVERICE, DIHURJE

LISICE

kunc, zajce in vse ostale vrste divjačin kupujem po najvišjih dnevnih cenah. Sprejemam v strojenje in barvanje. Peter Semko, Maribor, Aleksandrova cesta 13.

20774-28

Bančno kom. zavod

Aleksandrova cesta 40

Kupuje in prodaja

Valute vseh vrst,

tudi zlatnike

Vrednostne papirje

Hranilne knjižice

Preskrbuje:

inkase, Posojila,

Naložbe kapitala

Prodaja srečk državne razr. loterije

Oddajte

MALE OGLASE

za sobotno-nedeljsko številko »Večernika« čimprej v tednu, najkasneje do

petka 1/2 7. zvečer,

ker so do tedaj oddani mali oglasi brez posebne pristojbine in zato cenejši, kakor v soboto do 9. ure dopoldan oddani.

»VEČERNIK«

Oglasni oddelček.

Risemski papir

v veliki izbiri in najugodnejše nudi

TISKOVNA

DRUŽBA Z O. Z.

Maribor, Cankarjeva 1, telefon 25-45.